TÜRKİYE İŞ KURUMU

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI
AYDIN İLİ
2022 YILI SONUÇ RAPORU

2022 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

AYDIN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

AYDIN İLİ 2022 YILI SONUÇ RAPORU

Hazırlayan:

Onur SORUCU

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Bilgi çağının hâkim olduğu dünyamızda yeni bilimsel buluşlar, teknolojik gelişmeler, küreselleşme vb. nedenlere bağlı olarak hızlı yapısal ve ekonomik dönüşümler yaşanmaktadır. Bu dönüşümler bazı sorunları da beraberinde getirmektedir. Ortaya çıkan en önemli problemlerden birisi işsizlik ve istihdamdır. Sadece gelişmekte olan değil, gelişmiş ülkelerin de öncelikli sorunları arasında yer alan işsizlik ve istihdam, kalıcı çözümler üretilmesi gereken bir konu olarak kamuoyunda önemli bir yer tutmaktadır.

Bu bilinçle ülkeler, kamu politikalarında istihdamı arttırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermektedirler. Bu doğrultuda ülkemizde, son yıllarda istihdamın artırılmasına yönelik ciddi atılımlar yapılmış, uygulanan etkili istihdam politikalarıyla işsizlik birçok gelişmiş ülkelerdeki seviyelerin altına çekilmiştir.

İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İŞKUR, işverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. Ülkemizde, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik doğru politikaları geliştirebilmek için işgücü piyasasının iyi bilinmesi gerekmektedir. Genel olarak ülkemizde ve yerelde de ilimizde, dinamik bir yapıda olan işgücü piyasasının ihtiyaçlarını, beklentilerini, hedeflerini sağlıklı şekilde analiz etmenin yanı sıra, gelecekte uygulanacak istihdam ve işgücü

politikalarını sağlam temellere oturtmak gerekliliği, önemli bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu amaçla Aydın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. Bu doğrultuda İl Müdürlüğümüz 2022 yılında kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü verilerini içeren çalışmanın raporu, bu konuda genel bir rehber niteliğindedir. Bu rapor, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz tarafından 18 Nisan - 27 Mayıs 2022 tarihleri arasında 20 ve daha fazla işçi istihdam eden; tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslararası kurum kuruluşlar dışındaki sektörler baz alınarak İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları üzerinden hazırlanmış olup, 2023 yılı İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu çalışmalarına, işgücü eğitim faaliyetlerinin planlanmasına ışık tutacaktır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında çabalarından dolayı Aydın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma süresinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Aydın İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Hüseyin AKSOY

Aydın Valisi

ÖNSÖZ

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın arttırılması, işsizliğin azaltılması, istihdama katılımın arttırılması, işgücü piyasasına işlerlik kazandırılması, eğitimin işgücü talebine katkısının sağlanması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesiyle ve buna uygun politikaların geliştirilmesiyle doğru orantılıdır. Bu bağlamda ilimizde işgücü piyasasının mevcut durumunun, talep ve isteklerinin detaylı bir şekilde ortaya konulmasını ve bu veriler doğrultusunda yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla bu rapor hazırlanmıştır.

Kurumumuz bu çalışmayla birçok işverenle hibrit yöntem ile hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2022 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 82 bin 450 işletmeye iş ve meslek danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Aydın'da ise bu kapsamda planlanan 1.042 işletmeden veri derlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2022 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde

kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Rahmi TERZİ

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... **ii**

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında çabalarından dolayı Aydın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma süresinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Aydın İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve ilgililer için yararlı olmasını diliyorum. ..... **iii**

ÖNSÖZ ..... **iv**

TABLOLAR LİSTESİ ..... **vii**

ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **viii**

KISALTMALAR ..... **ix**

YÖNETİCİ ÖZETİ **1**

GİRİŞ **3**

BİRİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASI GENEL VERİLER **5**

1.1. TÜİK BÖLGESEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 5

1.2. SGK SİGORTALI VE İŞYERİ GÖSTERGELERİ 5

1.3. İŞKUR İDARİ KAYITLARI 7

1.3.1. Açık İş İlanları 7

1.3.2. İşe Yerleştirmeler 9

1.3.3. Kayıtlı İşsiz 10

1.3.4. Aktif İşgücü Programları 11

1.3.5. İşsizlik Ödeneği 15

İKİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **18**

2.1. İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 20

2.2. AÇIK İŞLER 32

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 40

2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM BEKLENTİLERİ 43

2.4.1. Net İstihdam Değişimi 44

2.4.3. Teknolojik Dönüşümün İstihdama Etkisi 47

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME **48**

KAYNAKÇA **52**

EK: 2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞLETME BİLGİ FORMU **53**

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2021 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri 5
Tablo 2: 2022 Yılı Temmuz Ayı SGK İşyeri İstatistikleri 6
Tablo 3: 2022 Yılı Temmuz Ayı SGK Sigortalı İstatistikleri 7
Tablo 4: 2022 yılında (Ocak-Eylül) Açık iş sayısı en yüksek olan meslekler 8
Tablo 5: 2022 yılında (Ocak-Eylül) İşe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler 100
Tablo 6: Yıllar İtibariyle MEK+İEP Yararlanıcı Sayıları 144
Tablo 7: 2022 Yılı Ocak-Eylül Dönemi AİP (Yararlanıcı Sayısına Göre İlk 10 Meslek) 144
Tablo 8: Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı 200
Tablo 9: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 300
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 311
Tablo 11: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletme Oranı 333
Tablo 12: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 366
Tablo 13: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları 377
Tablo 14: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Arama Kanalları 377
Tablo 15: Açık İşi En Fazla Olan İlk 10 Meslek İçin Talep Edilen Beceri Sırası 388
Tablo 16: Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İşi Olan Meslekler 39
Tablo 17: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları 400
Tablo 18: Eleman Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek 422
Tablo 19: Sektörlere Göre Beklenen İstihdam Değişimi 444
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Beklenen İstihdam Değişimi 466
Tablo 21: En Fazla Net İstihdam Artış ve Azalışı Beklenen Meslekler 466
Tablo 22: İşverenlerin Teknolojik Dönüşüm Sonucu İstihdam Beklentileri 477

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle İŞKUR Açık İş Sayıları 8
Şekil 2: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları 9
Şekil 3: Yıllar İtibariyle İŞKUR Kayıtlı İşsiz Sayıları 111
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayıları 166
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 211
Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan ve Olmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%) 222
Şekil 7: Sektörlere Göre Vardiyalı Çalışma Yapılan İşletmelerin Oranı 233
Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapılan ve Yapılmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%) 244
Şekil 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşletmelerin Oranı 255
Şekil 10: Sektörlere Göre Ar-Ge Çalışması Yapan İşletmelerin Oranı 266
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçerisinde Yatırım Planlayan İşletmelerin Oranı (%) 277
Şekil 12: Yatırım Planlayan İşletmelerin Planlanan Yatırım Türleri (%) 277
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Oranı 288
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri 300
Şekil 15: Mevcut Açık İşler İçin Cinsiyet Tercihi 344
Şekil 16: Mevcut Açık İşler İçin Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 355
Şekil 17: Mevcut Açık İşlerin Aranma Kanalı 366
Şekil 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Dağılımı 411
Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 433

KISALTMALAR

AİP	Aktif İşgücü Programları
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
NÜD	Nakdi Ücret Desteği
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Tüm dünya genelinde pandemi nedeniyle 2020 ve 2021 yılları olağan dışı geçti. İşgücü talebinde ve işgücü arzında eş zamanlı yaşanan daralmanın ardından 2022 yılı işgücü piyasalarının, ülke ve sektör bazında farklılıklar olsa da, toparlandığı bir yıl olmaktadır.

İşgücü piyasalarındaki toparlanmanın aksine küresel ekonomideki baskı 2022 yılında artmaya devam etmiştir. Ukrayna ve Rusya savaşının etkileri, enerji fiyatlarındaki artış tüm ekonomiler üzerindeki riskleri arttırdı. Enflasyon oranları rekor düzeye çıkmışken yaşam maliyetleri oldukça yükseldi. Salgın sonrası yaşanan ekonomik sorunlar nedeniyle küresel ölçekte sosyo-ekonomik kırılganlıklar artmıştır. Yaşanan ekonomik sorunların, işgücü piyasalarındaki toparlanmayı dünya genelinde kısmen geciktirdiği söylenebilir.

Türkiye ise büyüme, dış ticaret ve işgücü açısından birçok ülkeden olumlu yönde ayrışmaktadır. 2021 yılının ikinci yarısından itibaren yaşanan normalleşme sürecinin özellikle hizmet sektöründe olumlu etkileri gözlenmiştir. Artan ihracat ile gelişen sanayi sektörünün öncülüğünde ülkemiz 2022 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 7,6 oranında büyümüştür. Güçlü büyümenin etkisi ile 2022 yılında istihdamda rekor seviyelere ulaşıldı. İşsizlik oranı ise tek haneli seviyelere geriledi.

İşgücü piyasasının aktörleri, emeğini arz eden çalışma istek ve arzusundaki kişiler ile emeği talep eden işverenlerdir. İşgücü piyasasının arz yönüne ilişkin veriler ülkemizde ÇSGB, İŞKUR, TÜİK ve SGK gibi kurumların idari kayıtları ve istatistikleri aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücü piyasasının ülke genelini kapsayan ve en temel veri kaynağı olan Hanehalkı işgücü anketi TÜİK tarafından düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarına ilişkin haber bültenleri kamuoyunda yakından takip edilmektedir.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin en temel veriler ise İŞKUR'un idari kayıtları ile her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması ve açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının arz ve talep boyutunu birlikte analiz etmek amacıyla hazırlanan bu rapor, Aydın İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir.

2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında ilimizde 1.042 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde toplam 17 sektör

araştırma kapsamında yer almaktadır. Aydın ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 85.582 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bazında ise 58.518 çalışan erkeklerden, 27.064 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Aydın ilinde açık iş oranı yüzde 2,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,9 olup, Aydın ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,2 ile Bilgi ve iletişim sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar" meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 795 kişilik açık iş mevcuttur. Aydın ilinde en fazla açık işi olan ikinci meslek grubu; "Hizmet ve Satış Elemanları" meslek grubudur. İl genelinde açık işlerin içinde herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen açık işlerin payı yüzde 28,7 düzeyindedir.

Aydın ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Aydın ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Kamyon Şoförü mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada "Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması" yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 18'i bir yıl sonrası için en az bir meslekte net istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Aydın ilinde net istihdamın artacağını öngören işverenlerin oranı ise yüzde 15,4 seviyesindedir. Öte yandan en az bir meslekte net istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 1,7 iken bu oran Aydın ilinde yüzde 1,2 düzeyindedir.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması Aydın İli 2022 Yılı Sonuç Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Kovid salgınıyla geçen 2020 ve 2021 yıllarının ardından Dünya ekonomileri, enflasyonist baskı ve risklerin oldukça yükseldiği bir döneme girmiştir. Tüm Dünya ülkelerinde salgının sosyo-ekonomik etkileri ağır bir şekilde gözlenmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü ILO, 2022'de küresel toplam çalışma saatinin, salgın öncesi dönemin yaklaşık %2 altında kalacağını öngörmektedir; bu da 52 milyon tam zamanlı işe eşdeğer bir açığa karşılık gelmektedir.

Pandemi öncesindeki performansa dönüş, dünyanın büyük bölümü için gelecek yıllarda da muhtemelen ulaşılamaz olacaktır. Ülkemizde ise 2021 yılının ikinci yarısından itibaren atılan normalleşme adımları ile birlikte salgın nedeniyle işgücü piyasasında oluşan olumsuz etkiler giderilmiştir. Özellikle Turizm, Konaklama ve Yiyecek sektörlerinde normalleşme adımlarının etkisi ile canlanma gözlenmiştir. İşgücü piyasasına ilişkin talep yönlü veriler, sektör özelinde incelenmelidir. Gelecek dönem istihdam politikalarının şekillenmesi için İşgücü Piyasası Araştırmasına ait veriler oldukça önem arz etmektedir.

İşgücü Piyasası Araştırması Aydın İli 2022 Yılı Sonuç Raporu; işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu analiz etmekte ve işverenlerin gelecek döneme ilişkin beklentilerini ortaya koymaktadır. Politika yapıcılar ve yerel yönetimler tarafından işgücü piyasası ile ilgili kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ile projelerin etkinliğinin artırılması noktasında 2022 yılı araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Aydın İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacağı düşünülen önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işverenlerin ve işgücünün; piyasaya sundukları emeğin ve piyasadan beklentilerinin iyi analiz edilmesi politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Sonrasında, bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyileştirmek ve işgücü politikalarını bu dengenin sürdürülebilir olmasını sağlayacak şekilde tesis etmek oldukça önemlidir.

Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur. İşgücü Piyasası Araştırmalarına ait sonuçlar yalnızca İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. Pandemi sonrası araştırmanın 2022 yılı saha çalışması hibrit yöntemle (yüz yüze, elektronik ortamda veya telefonla görüşülerek) gerçekleştirilmiştir. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif

istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Araştırması aracılığıyla işverenlerle görüşerek, işgücü talebine ilişkin doğrudan işverenlerden elde ettiği bilgiyi kamuoyu ile paylaşmaktadır.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar İl Müdürlükleri ve Hizmet Merkezlerimiz tarafından 2007 yılından itibaren düzenli olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2022 yılı için Aydın ilinde 18 Nisan-27 Mayıs 2022 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan ilimizin İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu hazırlanmıştır. Raporla birlikte İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Aydın ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI GENEL VERİLER

1.1. TÜİK BÖLGESEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

TÜİK tarafından düzenli olarak uygulanmakta olan Hanehalkı İşgücü Anketi istihdam edilenlerin iktisadi faaliyet, meslek, işteki durum ve çalışma süresi hakkında; işsizlerin ise, iş arama süresi ve aradıkları meslek ve benzer özellikleri hakkında bilgi derlemek amacıyla uygulanmakta olup, ülkedeki işgücü piyasasının özellikleri hakkında bilgi veren (arz yönüyle) temel veri kaynağıdır. 2013 yılı ve öncesinde il düzeyinde işgücü istatistikleri elde edilirken, sonrasında Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması kapsamında 1. ve 2. düzeyde bölgesel istatistikler elde edilmektedir. 2014 yılından itibaren bölgesel düzeyde elde edilen istatistikler yıllık olarak TÜİK'in internet sitesinde yayınlanmaktadır. 2023 yılından itibaren yıllık istatistiklerin il düzeyinde açıklanabilmesi için TÜİK tarafından çalışmalar sürdürülmektedir.

Tablo 1: 2021 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri

TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	Toplam	Kadın	Erkek
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (Bin Kişi)	2.540	1.273	1.268
İşgücü (Bin Kişi)	1.349	488	861
İstihdam edilenler (Bin Kişi)	1.211	426	785
İşsiz (Bin Kişi)	138	61	76
İşgücüne dahil olmayan nüfus (Bin Kişi)	1.192	785	407
İşgücüne katılma oranı (%)	53,1	38,3	67,9
İstihdam oranı (%)	47,7	33,5	61,9
İşsizlik oranı (%)	10,2	12,6	8,9

Kaynak: TUİK

Aydın ilinin dahil olduğu 2. Düzey Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) olarak tanımlanmıştır. Tablo 1'de yer alan verilere göre bölgemizde 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus 2,54 milyon kişi iken işgücü katılma oranı yüzde 53,1 seviyesindedir. İşsizlik oranı ise 2021 yılında bölgemizde yüzde 10,2 olarak gerçekleşmiştir.

1.2. SGK SİGORTALI VE İŞYERİ GÖSTERGELERİ

Sosyal Güvenlik Kurumu her ay düzenli olarak sigortalı istatistiklerini yayınlamaktadır. Bu istatistikler kapsamında illere ait detaylı sigortalı sayıları ve 4a sigortalı çalışanı olan işyeri sayıları elde edilmektedir.

Tablo 2: 2022 Yılı Temmuz Ayı SGK İşyeri İstatistikleri

İşyeri Büyüklüğü	İşyeri Sayısı	Sigortalı Sayısı
1 Kişi	12.898	12.898
2-3 Kişi	8.595	20.302
4-6 Kişi	4.510	21.410
7-9 Kişi	1.865	14.512
10-19 Kişi	1.776	23.583
20-29 Kişi	507	12.057
30-49 Kişi	391	14.743
50-99 Kişi	238	16.192
100-249 Kişi	149	22.591
250-499 Kişi	46	14.677
500-749 Kişi	8	5.229
750-999 Kişi	4	3.459
1000+ Kişi	4	6.946
Toplam	**30.991**	**188.599**

Kaynak:SGK

Ülkemizde 4a zorunlu sigortalı istihdam eden işyerleri çalışan sayısına göre incelendiğinde 1-9 çalışanı olan işyerlerinin oldukça yoğun olduğu gözlenmiştir. Benzer durum 81 ilimizde gözlenmektedir.

Aydın ilinde 2022 Temmuz dönemi SGK verilerine göre zorunlu 4a sigortalı istihdam eden işyeri sayısı 30.991 seviyesindedir. Bu işyerlerinde toplam 188.599 4a sigortalı çalışan istihdam edilmektedir. 1-9 arası çalışanı olan işyerlerinin ilimizdeki oranı yüzde 89,9 düzeyindedir. İlimizde 100 ve üzeri çalışanı olan işyeri sayısı 211 iken bu işyerlerinde toplam 52.902 çalışan istihdam edilmektedir.

Tablo 3: 2022 Yılı Temmuz Ayı SGK Sigortalı İstatistikleri

Gösterge	Sayı/Tutar
İşyeri Sayısı	**30.991**
Kamu	727
Özel	30.264
Sigortalı Sayısı	**188.599**
Kamu	22.910
Özel	165.689
Erkek	125.577
Kadın	63.022
Ortalama Aylık Kazanç	**₺ 9.027,5**
Kamu	₺ 11.355,1
Özel	₺ 8.672,7
Erkek	₺ 9.378,0
Kadın	₺ 8.315,7

Kaynak:SGK

Aydın ilinde 2022 Temmuz ayı itibariyle bildirimi yapılmış 4a zorunlu sigortalı sayısı toplam 188.599 kişi iken kadın sigortalı sayısı ise 63.022 düzeyindedir. İlimizde kamuda istihdam edilen 4a zorunlu sigortalı oranı yüzde 12,1 iken özel sektörün payı yüzde 87,9 seviyesindedir. 4a zorunlu sigortalıların sigorta primine esas aylık ortalama kazancı 9.027 TL'dir. 2022 Temmuz ayı itibariyle erkek sigortalıların ortalama kazancı ilimizde kadınların kazancından yüksektir.

1.3. İŞKUR İDARİ KAYITLARI

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlesine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden oluşmaktadır. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu ve meslek bilgisi gibi oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

1.3.1. Açık İş İlanları

Açık işler; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle İŞKUR Açık İş Sayıları

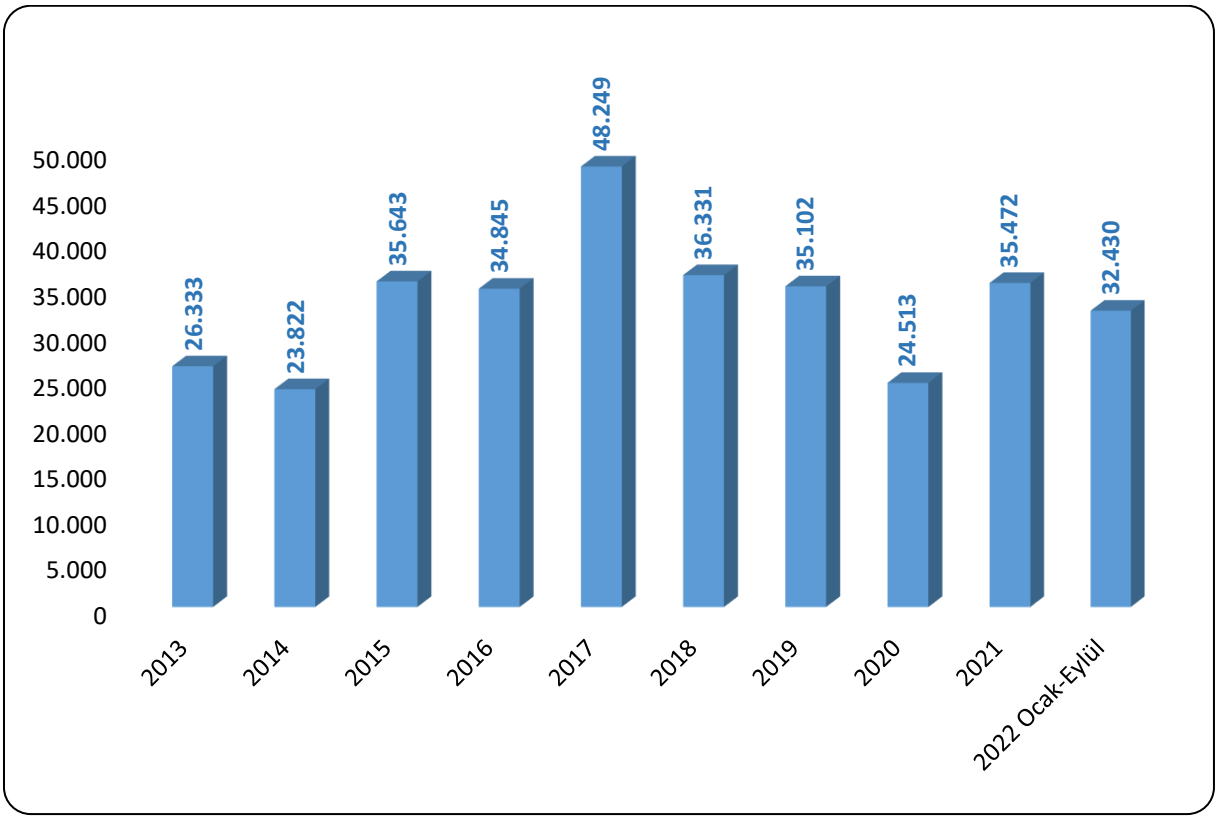

Kaynak:İŞKUR

Tablo 4: 2022 yılında (Ocak-Eylül) Açık iş sayısı en yüksek olan meslekler

Meslek	Açık İş Sayısı
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	8.547
Beden İşçisi (Genel)	5.582
Garson (Servis Elemanı)	1.215
Beden İşçisi (İnşaat)	1.046
Satış Danışmanı / Uzmanı	714
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	679
Mutfak Görevlisi	478
Temizlik Görevlisi	463
Soğutucu İmal İşçisi	451
Reyon Görevlisi	394

Aydın ilinde 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde 32.430 kişilik açık iş ilanı, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 8.547 açık iş ile Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleği bulunmaktadır. Toplam açık iş sayısı içerisinde bu mesleğin payı yüzde 26,4

seviyesindedir. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir.

1.3.2. İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını ve işgücü piyasasındaki önemini büyük ölçüde arttırmıştır. Çalışma isteği olan her bireyin uygun bir işe yerleştirilerek istihdamda yer alması, sosyal içerme ve sosyal refahın önemli bir faktörüdür. Pandemi döneminde özellikle işgücü piyasasındaki daralmadan kaynaklı kurumun Türkiye geneli işe yerleştirme istatistiklerinde azalma gözlense de, normalleşmeyle birlikte istihdama aracılık hizmetlerimizde toparlanma gözlenmiştir. Şekil 2'de yıllar itibariyle Kurumun Aydın ilinde işe yerleştirmeye aracılık sayıları görülebilmektedir.

Şekil 2: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları

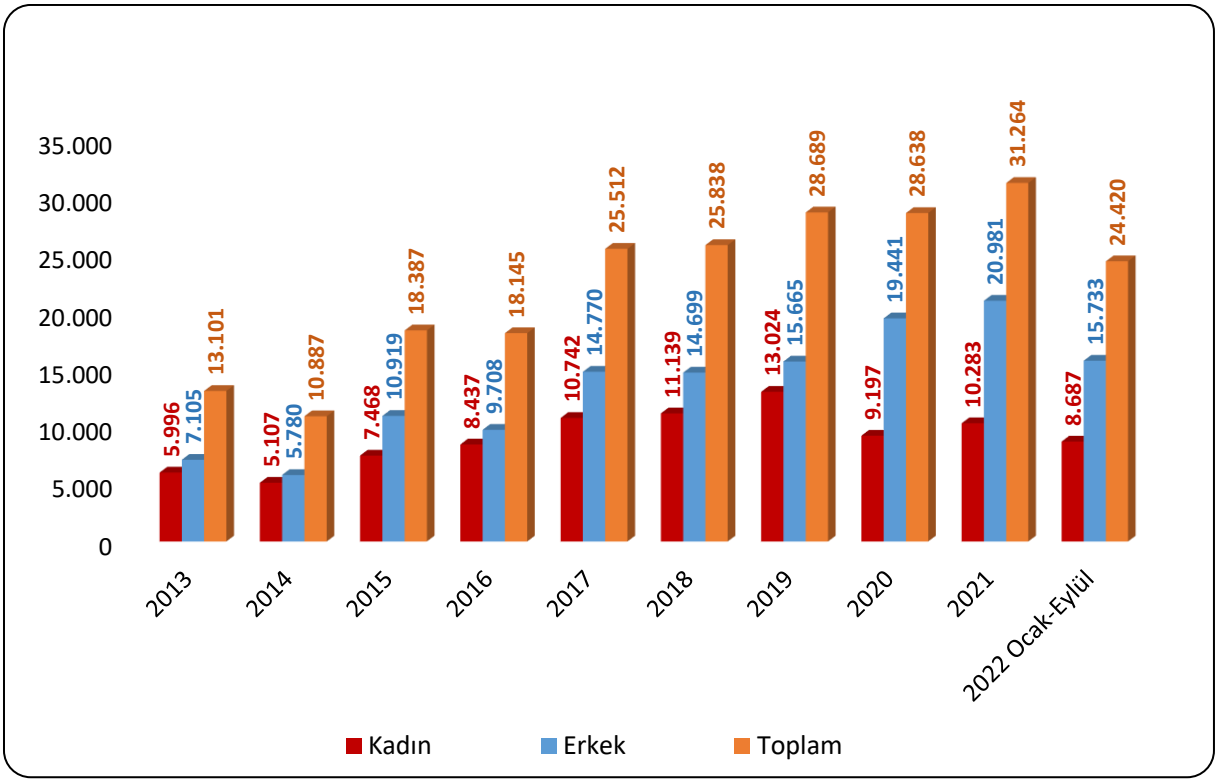

Kaynak:İŞKUR

İŞKUR'un; işgücü piyasasını yakından takip ederek yerel ve ulusal düzeyde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır. İlimizde 2022 yılının Ocak-Eylül

döneminde 24.420 işe yerleştirme yapılmıştır. İşe yerleşmesine aracılık edilenler içinde kadınların payı yüzde 35,6 seviyesindedir.

Tablo 5: 2022 yılında (Ocak-Eylül) İşe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler

Meslek	İşe Yerleştirme Sayısı
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	8.883
Beden İşçisi (Genel)	3.981
Beden İşçisi (İnşaat)	996
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	937
Garson (Servis Elemanı)	834
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	488
Soğutucu İmal İşçisi	443
Mutfak Görevlisi	419
Reyon Görevlisi	406
Market Elemanı	342

Kaynak: İŞKUR

Aydın ilinde 8.883 kişilik işe yerleştirmeyle Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme içinde yüzde 36.4 paya sahiptir. Turizm ve otelcilik elemanı mesleği bir önceki yıla göre yüzde 22'lik bir artış göstermiştir. 2022 yılı için artışın oluşmasında pandeminin etkisinin yavaşlaması ve seyahatlerin normale dönmesi en önemli etkenler arasında gösterilebilir. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmektedir. 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde ilimizde erkeklerin en çok Turizm ve Otelcilik Elemanı ile Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirildiği, kadınların ise en çok Turizm ve Otelcilik Elemanı ile Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirildiği görülmüştür.

1.3.3. Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; hali hazırda asgari ücret düzeyinde herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kuruma kayıt olup iş arayanlara en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde düzenli olarak iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından bazı istisnalar hariç olmak üzere pasife (iş aramıyor)

alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanma taleplerini sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle İŞKUR Kayıtlı İşsiz Sayıları

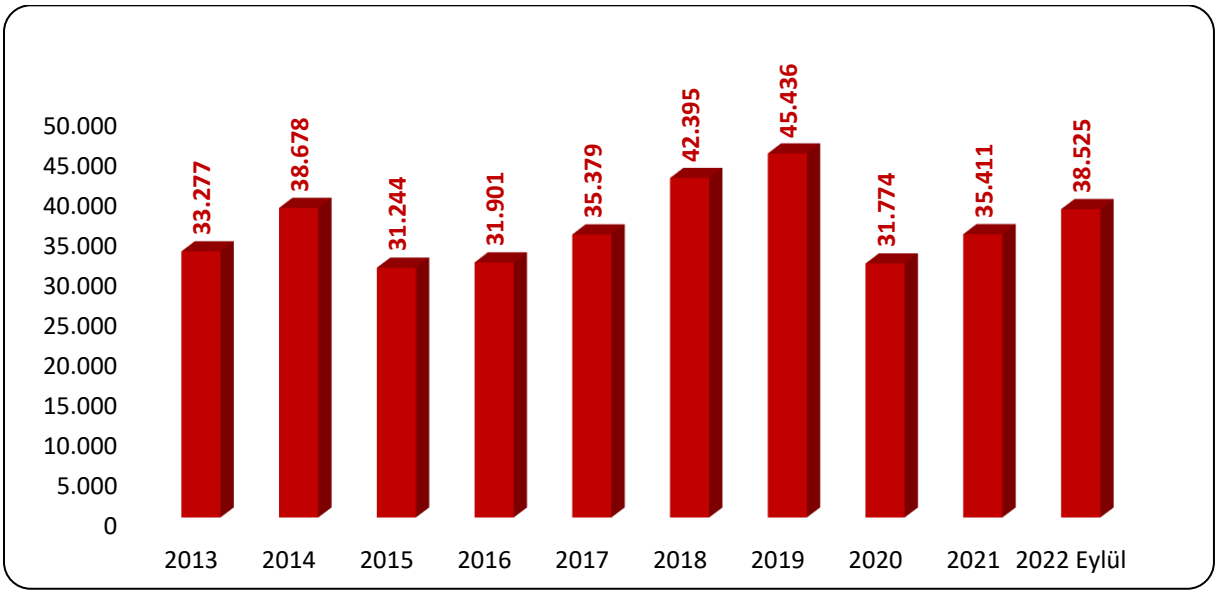

Kaynak: İŞKUR

2022 yılı Eylül sonu itibariyle Aydın ilindeki kayıtlı işsizlerin sayısı 38.525 iken bu kişilerin içinde kadınların oranı yüzde 56,1; 18-24 yaş arası gençlerin oranı ise yüzde 26 seviyesindedir.

Aydın ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu mesleklerin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Aydın ilinde Kuruma kayıtlı 4.687 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleğin ilimizdeki toplam kayıtlı işsizler içerisindeki payı yüzde 12,2 seviyesindedir. Bu mesleği sırasıyla Temizlik Görevlisi ile Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir.

1.3.4. Aktif İşgücü Programları

İstihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin ve çalışanların mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen aktif işgücü hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 8 Nisan 2022 tarihinde 31803 sayılı resmi gazetede Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yayınlanmıştır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırılmaktadır. Aynı zamanda iş arayanların tecrübe eksiklikleri bu programlar vasıtasıyla karşılanmakta ve istihdam edilebilirlikleri arttırılmaktadır. Ülkemizin nispeten genç bir nüfusa sahip olması ve kadınların işgücüne katılım oranının düşük seviyede olması nedeniyle, özellikle kadın ve gençlerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılması hususunda aktif programların etkin kullanılması oldukça önem arz etmektedir.

1.3.4.1. İşbaşı Eğitim Programı ve Mesleki Eğitim Kursları

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri; mevcut açık işler için talep edilen iş tecrübesinin iş arayan kişilerde yeterli seviyede bulunmamasıdır. **İşbaşı eğitim programının** temel amacı mesleki deneyimi ve yeterli iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bununla birlikte nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere, işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek iş arayanlar hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli karar verme imkânı sunmaktır.

Son yıllarda oldukça ön plana çıkan işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir.

2022 yılında yapılan mevzuat değişikliği ile İEP açılacak işyerinde en az 5 çalışan olması şartı getirilmiştir. İşbaşı eğitim programına katılabilecek katılımcı sayısına esas sigortalı sayısı, işverene ait vergi numarası altında ve programın düzenleneceği ilde yer alan işyerleri için programın başlangıç ayından önceki on iki aylık dönem içerisinde yer almak koşuluyla son altı aya veya altı aylık döneme ilişkin olarak SGK'ya verilen sigortalı sayısını gösterir belgede yer alan toplam prim gün sayısının yüz seksene bölünmesi suretiyle hesaplanmaktadır.

İşveren, programdan yararlanan kişilerin en az %70'ini 60 günden az olmamak üzere program süresinin en az üç katı kadar süreyle istihdam etmeyi taahhüt etmelidir.

İşverenler aynı ilde ve aynı vergi numarası altında yer alan işyerlerinde çalıştırdıkları sigortalı sayılarının %30'una kadar katılımcı talep edebilmektedirler.

Türk Meslekler Sözlüğünde meslek ana grubu "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler" olarak belirlenen meslekler dışındaki mesleklerde program düzenlenebilmektedir. Program süresi

bilişim ve imalat sektörlerindeki işyerleri ve mesleklerde en fazla 6 ay, diğer sektörlerde ise en fazla 3 aydır. Geleceğin mesleklerinde düzenlenen işbaşı eğitim programlarında ise program süresi en fazla 9 ay olarak uygulanabilmektedir.

Program günde en az 5 en fazla 8 saat olmak üzere ve haftada 6 günü aşmamak kaydıyla haftalık 45 saati geçmeyecek şekilde planlanabilmektedir.

İşbaşı eğitim programına katılan vatandaşlara, programa fiilen katıldıkları gün üzerinden;

- İş arayan statüsündeki katılımcılara günlük 211,55 TL, öğrencilere 158,66 TL, işsizlik ödeneği alanlara günlük 105,78TL,
- Geleceğin meslekleri olarak belirlenen mesleklerde düzenlenen programlarda katılımcılara günlük 232,71 TL cep harçlığı ödenmektedir,

Genel sağlık sigortası ile iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi Kurumumuz tarafından program süresince karşılanmaktadır.

Programa katılan kişilere İŞKUR'un yaptığı ödemeler dışında programın düzenlendiği işveren tarafından yapılan ve aylık brüt asgari ücretin yarısını geçmeyen fiili ödemelerin gelir vergisi kanunu gereğince vergi matrahından indirilmesi imkânı da bulunmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik düzenlenen aktif işgücü piyasası programlarıdır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır.

Kurumumuz tarafından sözleşme veya protokol imzalanması yönünde yaptırım uygulanmayan işverenlerin; açılacak mesleki eğitim kursundan yararlanacak kursiyerlerin en az %70'ini 120 günden az olmamak üzere program süresinin en az üç katı kadar süreyle istihdam etmeyi taahhüt etmesi gerekmektedir.

İşbirliği yöntemi ile özel sektör işyerleri ile düzenlenen mesleki eğitim kurslarında ise ayrıca işverenlerin en az beş sigortalı çalışana sahip olması gerekmektedir.

Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadınların bu programlarımızdan yoğun şekilde yararlandığı görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri

arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. Türkiye genelinde 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde kursiyerlerin yüzde 55,4'ünün kadınlardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle MEK+İEP Yararlanıcı Sayıları

Yıllar	Toplam	Kadın	Erkek
2013	1.854	963	891
2014	1.883	1.075	808
2015	4.712	3.053	1.659
2016	4.416	2.470	1.946
2017	5.626	3.154	2.472
2018	5.424	3.498	1.926
2019	7.516	4.401	3.115
2020	6.217	3.542	2.675
2021	7.478	4.349	3.129
2022 Ocak-Eylül	2.657	1.318	1.339

Kaynak: İŞKUR

2022 yılı Ocak-Eylül döneminde ilimizde 738 aktif işgücü programı düzenlenmiş olup toplam 2.657 kişi programlara katılmıştır. Toplam katılımcıların içinde kadınların payı yüzde 49,6 iken erkeklerin payı ise yüzde 50,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 7: 2022 Yılı Ocak-Eylül Dönemi AİP (Yararlanıcı Sayısına Göre İlk 10 Meslek)

Meslek	AİP Yararlanıcı Sayısı
Turizm ve Otelcilik Elemanı	563
Temel İmalat (Talaşlı) ve Montaj Elemanı	282
Seramik İmal İşçisi	239
Garson (Servis Elemanı)	134
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	108
Büro Memuru (Genel)	80
Kuru İncir İşlemecisi	68
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	49
Misafir İlişkileri Görevlisi (Guest Relations Officer)	49
Büro İşçisi	45

Kaynak: İŞKUR

Aydın ilinde 2022 yılında açılan ve yararlanıcı sayısı en fazla olan aktif işgücü programları Turizm ve Otelcilik Elemanı, Temel İmalat (Talaşlı) ve Montaj Elemanı ile Seramik İmal İşçisi mesleklerinde düzenlenmiştir.

1.3.5. İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren ve devlet tarafından kurulan zorunlu bir sigorta koludur. İşsizlik sigortası primi, sigortalının prime esas aylık brüt kazançların üzerinden hesaplanan yüzde 1 sigortalı, yüzde 2 işveren ve yüzde 1 Devlet payından oluşmaktadır. İsteğe bağlı işsizlik sigortası primi ödeyenlerden ise yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren payı alınmaktadır. İşsizlik sigortası primlerinin toplanmasından Sosyal Güvenlik Kurumu, diğer her türlü hizmet ve işlemlerin yapılmasından Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü; görevli, yetkili ve sorumludur.

Bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan sigortalılar, Banka sandıklarına tabi sigortalılar İşsizlik Sigortası kapsamında yer almaktadır. Ayrıca istekleri halinde; Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalılar, Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişiler de işsizlik sigortası kapsamına dahil olabilmektedir.

İşsizlik ödeneği; sigortalı işsizlere yasada belirtilen şartları taşımaları halinde işsiz kaldıkları dönem için belirli süre ve miktarda yapılan ödemedir. İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları ise;

- Kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalmak,
- Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün kesintisi hizmet akdine tabi olmak,
- Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olmak,

şeklinde sıralanabilir. Hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde en yakın İŞKUR birimine başvurmak gerekmektedir. Başvuru, İŞKUR birimine şahsen gelerek veya elektronik ortamda www.iskur.gov.tr adresinden yapılabilir. Mücbir sebepler dışında 30 gün içerisinde başvurulmaması halinde, başvuruda gecikilen süre, toplam hak sahipliği süresinden düşülmektedir.

İşsizlik ödeneğinin ödenebilmesi için sigortalı işsizlerin istihdama hazır durumda olması gerekmektedir. İşsizlik ödeneği başvurusu ile kişinin kuruma iş arayan kaydı yapılmakta veya mevcut kaydı güncellenmektedir. Böylece sigortalı işsizlerin danışmanlık, işe yerleştirme ve mesleki eğitim hizmetlerini alması sağlanmaktadır.

İşsizlik ödeneğine hak kazananlara; İşsizlik Ödeneği, Genel Sağlık Sigortası Primleri, bir iş bulma ve Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi hizmetleri kurum tarafından sunulmaktadır.

Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde;

- 600 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,
- 900 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,
- 1080 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,

süre ile işsizlik ödeneği verilmektedir.

Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde 40'ı olarak hesaplanmaktadır. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde 80'ini geçememektedir. İşsizlik ödeneği damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayıları

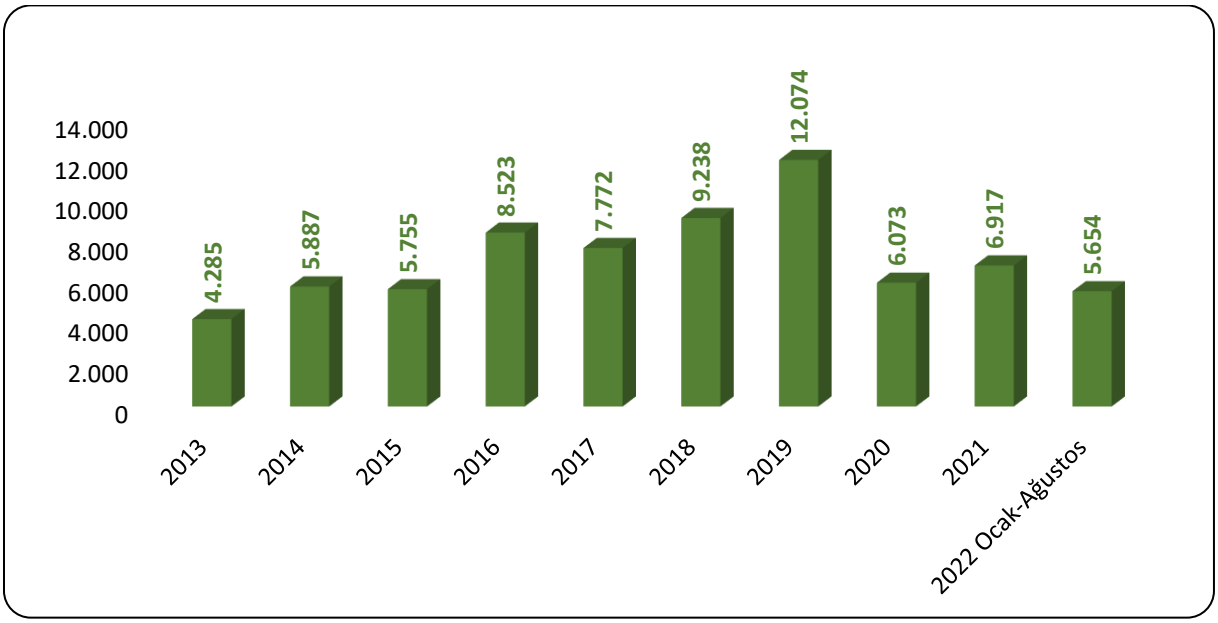

Kaynak: İŞKUR

Aydın ilinde 2022 yılı Ocak-Ağustos döneminde 5.654 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Pandemi başından 2021 yılı Temmuz ayına kadar uygulanan fesih kısıtı nedeniyle ilgili dönemde işsizlik ödeneğine hak kazanan kişi sayısında ülke genelinde düşüş gözlenmiştir. Aydın ilinde de ülke geneline benzer eğilim söz konusudur.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin mevcut durumunu görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzına rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik belirli bir seviyenin altına düşmemektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının ihtiyaçlarını tespit etmek gereklidir. İşgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmak oldukça maliyetli sonuçlara yol açmaktadır.

- Belirli meslektelerde veya sektörlerde ilave işgücü ihtiyacı var mı?
- İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut?
- Mevcut açık işlerde hangi beceriler aranmakta?
- Belirli bir meslekte eleman temininde güçlük çekilmişse bunun sebebi ne?
- Önümüzdeki dönemde istihdam artışı ve azalışı beklenen meslekler hangileri?

Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için oldukça önemlidir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok önemli çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye geneli için işgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla her yıl düzenli olarak İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak gerçekleştirilmektedir. Farklı yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze

kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

İşgücü Piyasası Araştırmasının temel amaçları, emek piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif işgücü politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın amaçlarından bir diğeri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Araştırma kapsamında sektörel ve yerel düzeyde elde edilen bilgiler, yerel istihdam politikalarına yön vermek için kullanılmaktadır.

18 Nisan – 27 Mayıs 2022 tarihleri arasında Türkiye genelinde 82.450 işletme ile 2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında iletişime geçilmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma, Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri, Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 17 sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için 74 ilde örneklem yöntemiyle, 7 ilde ise tamsayım yapılarak işverenlerle iletişime geçilmiştir. 2-9 arası istihdamlı işletmelerde ise Türkiye geneli için tahmin üretebilmek adına örneklem yöntemi ile işletmeler seçilmiştir. Cevaplılık oranı Türkiye genelinde yüzde 96 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan işletmeler ile gerçekleştirilen "İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

2.1. İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşletmeler ve mevcut istihdam bölümünde Aydın ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı ve E-ticaret yoluyla hizmet veya mal satışı yapılıp yapılmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Ayrıca mevcut çalışanların varsa beceri eksiklikleri de bu yıl işverenlere ilk defa sorulmuştur.

Çalışma kapsamında Aydın ilinde 1.042 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 85.582 çalışan tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında Aydın ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Aydın ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenmiştir.

Tablo 8: Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı

Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	227
Toptan ve perakende ticaret	226
İnşaat	202
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	115
Eğitim	47
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	47
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	38
Ulaştırma ve depolama	34
Madencilik ve taş ocakçılığı	25
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	21
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	20
Diğer hizmet faaliyetleri	12
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	8
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	7
Bilgi ve iletişim	5
Gayrimenkul faaliyetleri	4
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	**1.042**

Kaynak: İPA

Aydın ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Aydın ilindeki çalışma kapsamına giren işletmeler içerisinde İmalat sektöründeki işyerlerinin

oranı yüzde 21,8 seviyesindedir. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 34 seviyesindedir. Aydın ilinde ilk sırada yer alan İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 18,7 iken Aydın ilinde Toptan ve perakende ticaret sektörünün payı yüzde 21,7 düzeyindedir. Aydın ilinde çalışma kapsamındaki 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin içinde İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörlerinde faaliyet gösterenlerin oranı yüzde 62,9 seviyesindedir.

Araştırmaya dahil olan sektörler içerisinde en az sayıda işletme ise Finans ve sigorta faaliyetleri ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Aydın ilinde faaliyet gösteren ve il genelinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

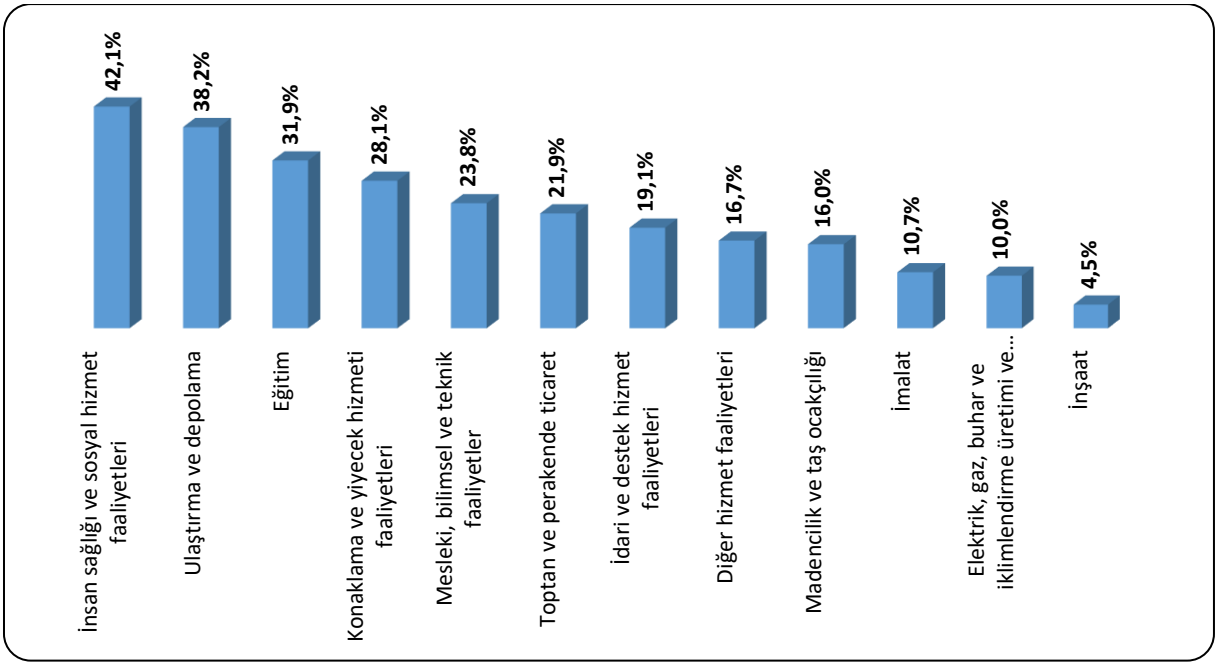

Kaynak: İPA

Aydın ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 17,4 olarak gerçekleşmiştir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin içinde part-time çalışanı olan işletmelerin oranı yüzde 42,1 seviyesindedir. Part-time çalışma

açısından ikinci sırada Ulaştırma ve depolama sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin içerisinde part-time çalışanı olanların oranı yüzde 38,2 oranındadır. Üçüncü sırada ise yüzde 31,9 ile Eğitim sektörü yer almaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Eğitim sektörleri part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve bu sektörlerdeki işletmelerin yaklaşık yarısında part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan ve Olmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)

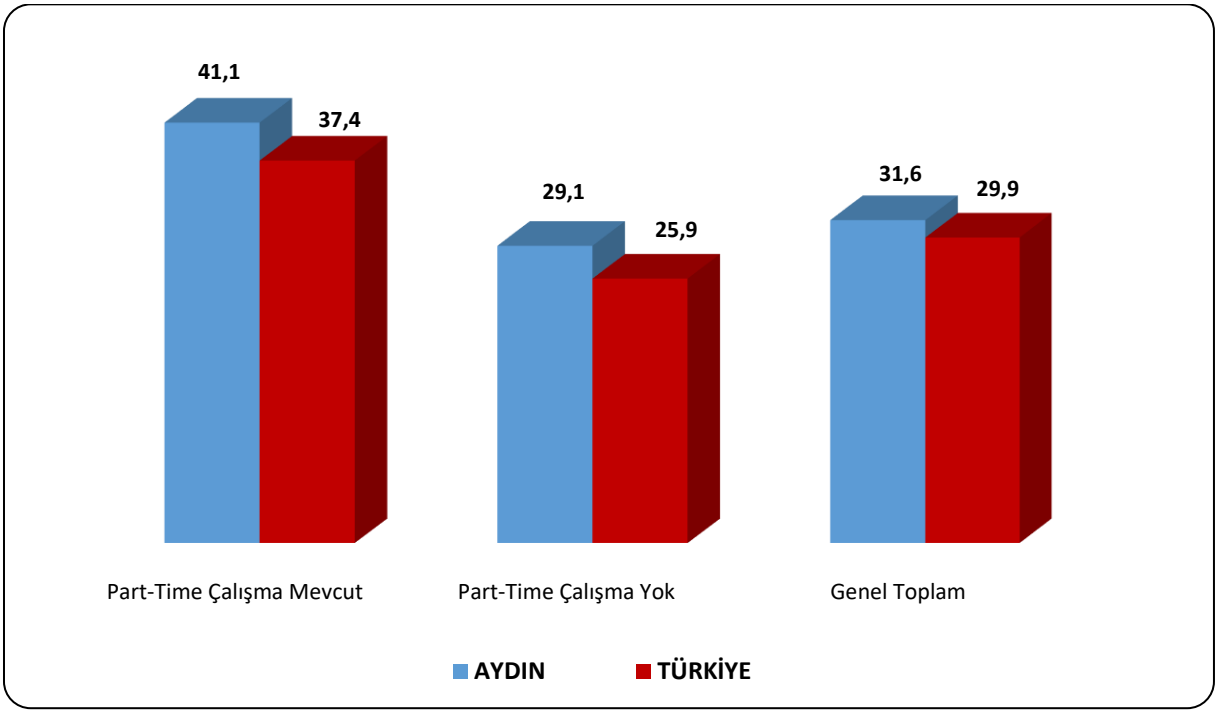

Kaynak: İPA

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 30'unu kadınlar oluşturmaktayken Aydın ilinde bu oran yüzde 31,6 düzeyindedir. Aydın ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 29,1 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 41,1 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 26,1 iken part-time çalışanı olan işletmelerde ise kadın çalışan oranı yüzde 37,5'dir.

Şekil 7: Sektörlere Göre Vardiyalı Çalışma Yapılan İşletmelerin Oranı

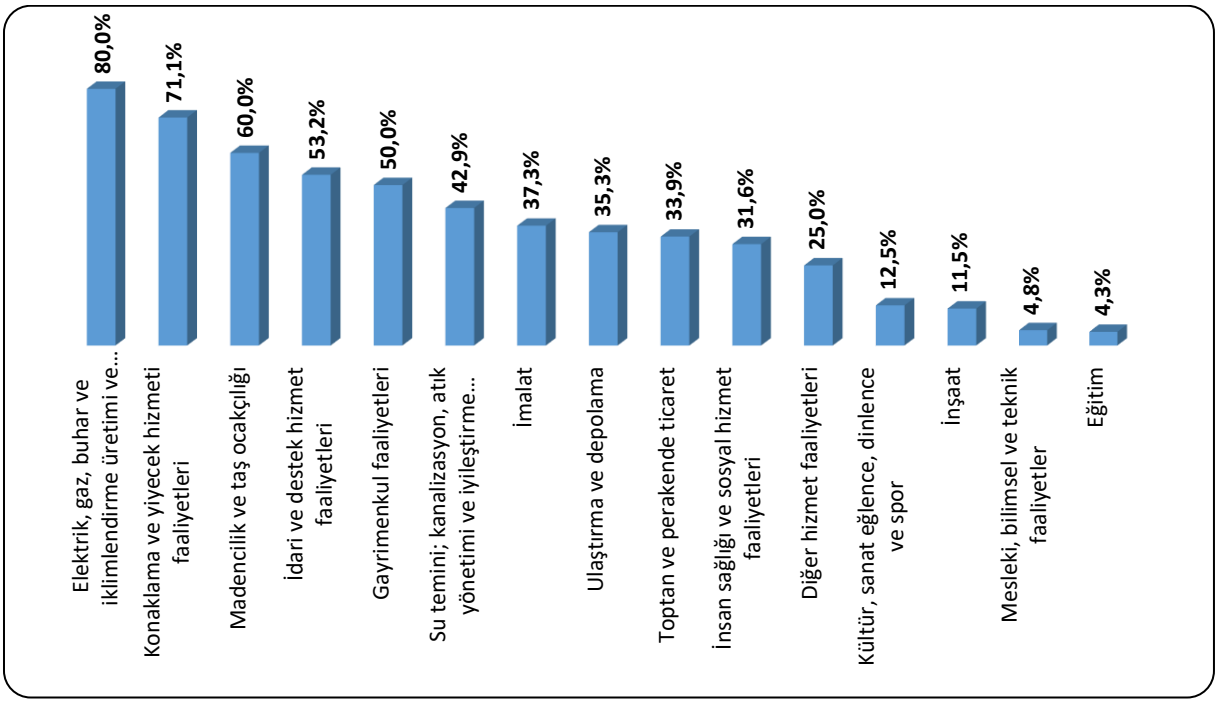

Kaynak: İPA

Aydın ilinde 20+ istihdamlı işletmeler içinde vardiyalı çalışma yapılan işletmelerin payı yüzde 34,5 seviyesinde iken bu oran Türkiye genelinde yüzde 34,2 seviyesindedir. Aydın ilinde vardiyalı çalışmanın nispeten daha etkin uygulandığı sektörler Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleridir. Bu sektörlerdeki işyerlerinin çoğu vardiyalı çalışma yapmaktadır. Eğitim sektörü ise yüzde 4,3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapılan ve Yapılmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)

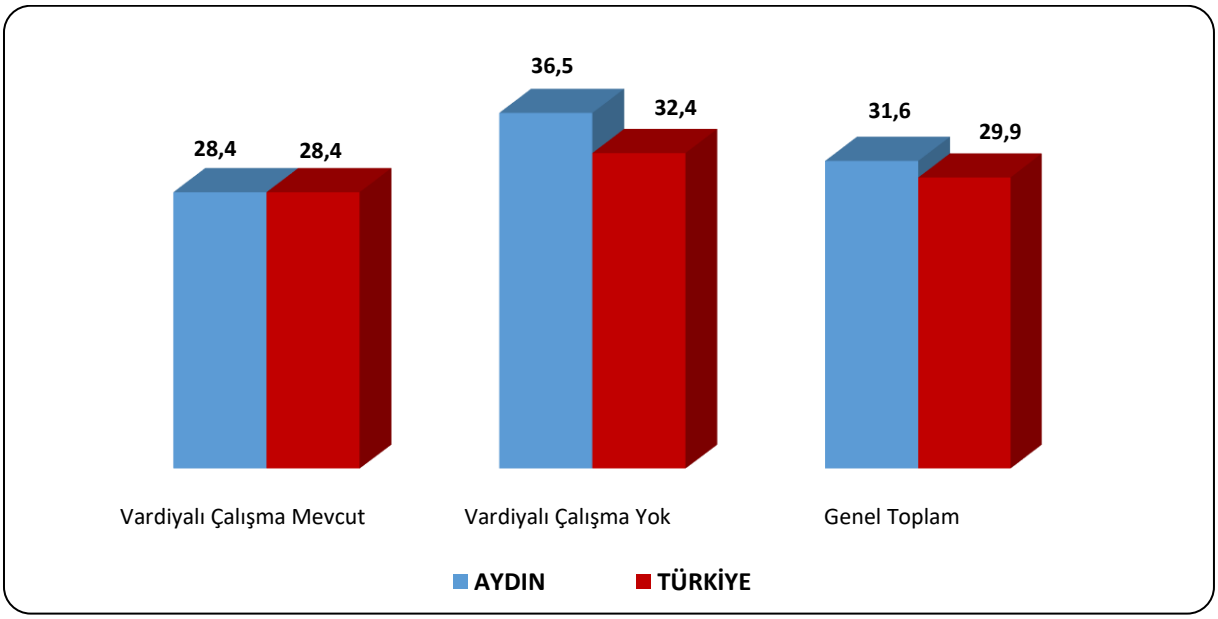

Kaynak:İPA

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklenen bir durumdur. Fakat bu durum sektörel olarak farklılık gösterebilmektedir.

Şekil 8'de ilimiz için söz konusu eğilime benzer yönde bir durum gözlenmektedir. Aydın ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 28,4 iken, erkek çalışanların oranı ise yüzde 71,6 seviyesindedir. Aydın ilinde vardiyalı çalışma yapan işletmelerin oranı Türkiye geneli ile aynı orana sahiptir. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadınların oranı yüzde 36,5 düzeyindedir. Ülkemizde istihdamın büyük çoğunluğu erkek çalışanlardan oluşmaktadır. Türkiye genelinde araştırma kapsamında kadın çalışan oranı yüzde 30 seviyesindedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 3,9 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır.

Şekil 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşletmelerin Oranı

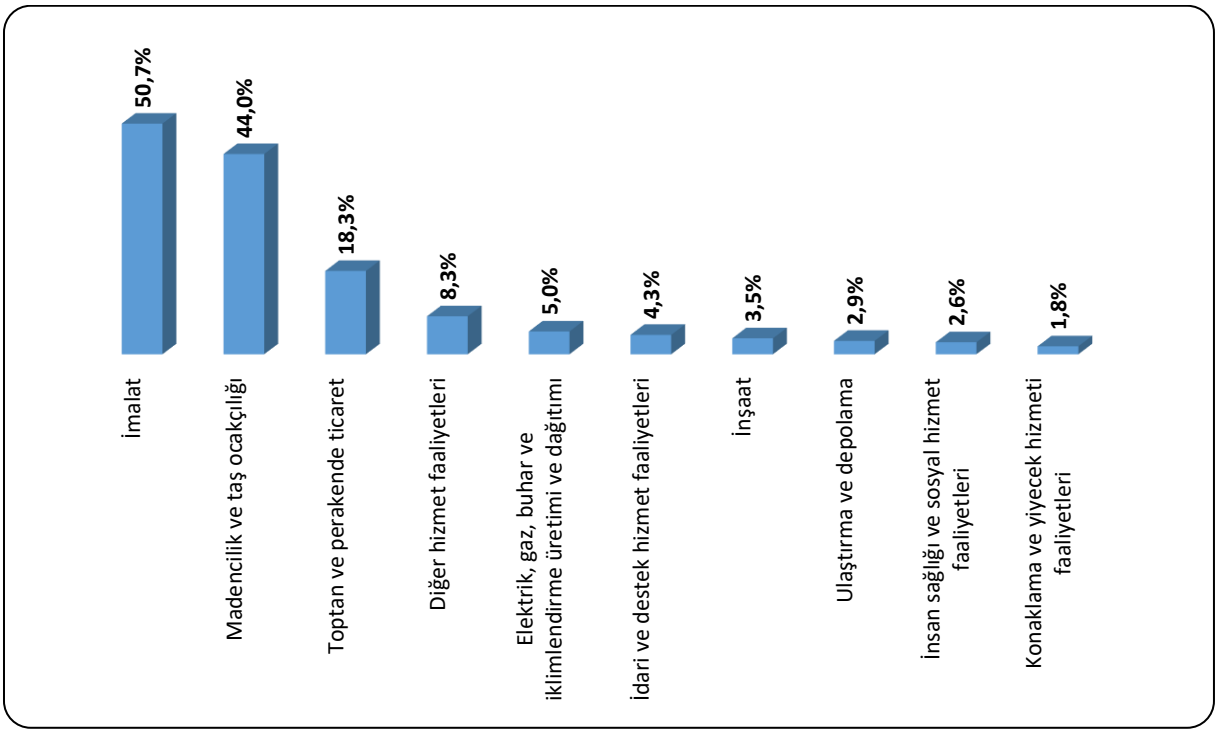

Kaynak: İPA

Aydın ilindeki işletmelerin içerisinde ihracat yapanların oranı yüzde 17,5 düzeyindedir. İmalat sektöründe ihracat yapan işletmelerin oranı yüzde 50,7 seviyesindedir. İhracat yapan işletme oranı bakımından ikinci sırada ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Geçen yılki veriler incelendiğinde ilk üç sırada yine aynı sektörler yer almıştır. Aydın ilinde metalik madenlerin yanı sıra endüstriyel hammaddeler yönünden de zengin yataklar mevcuttur. Bunlardan barit, diyatomit, grafit ve kuvars gibi endüstriyel hammaddeler yanında seramik sanayinin olmazsa olmazı feldispat yataklarından üretilen madenler dünya pazarına ihraç edilmektedir. Bu yönüyle madencilik ve taş ocakçılığı sektörü Aydın ilinde ihracat yapılan sektörler açısından önemli yer tutmaktadır.

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 27,4'ü ihracat yapmakta ve ilk sırada yer alan sektör olarak yüzde 56,4 ile İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan işletme oranının yüksek olması ilgili sektörlerin nispeten ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Bu çalışma kapsamında işverenlere mal ve hizmet satışlarında E-Ticaret uygulamaları olup olmadığı sorulmuştur. Aydın ilinde E-Ticaret uygulamasına sahip işletmelerin oranı yüzde 15,5 seviyesindedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre Ar-Ge Çalışması Yapan İşletmelerin Oranı

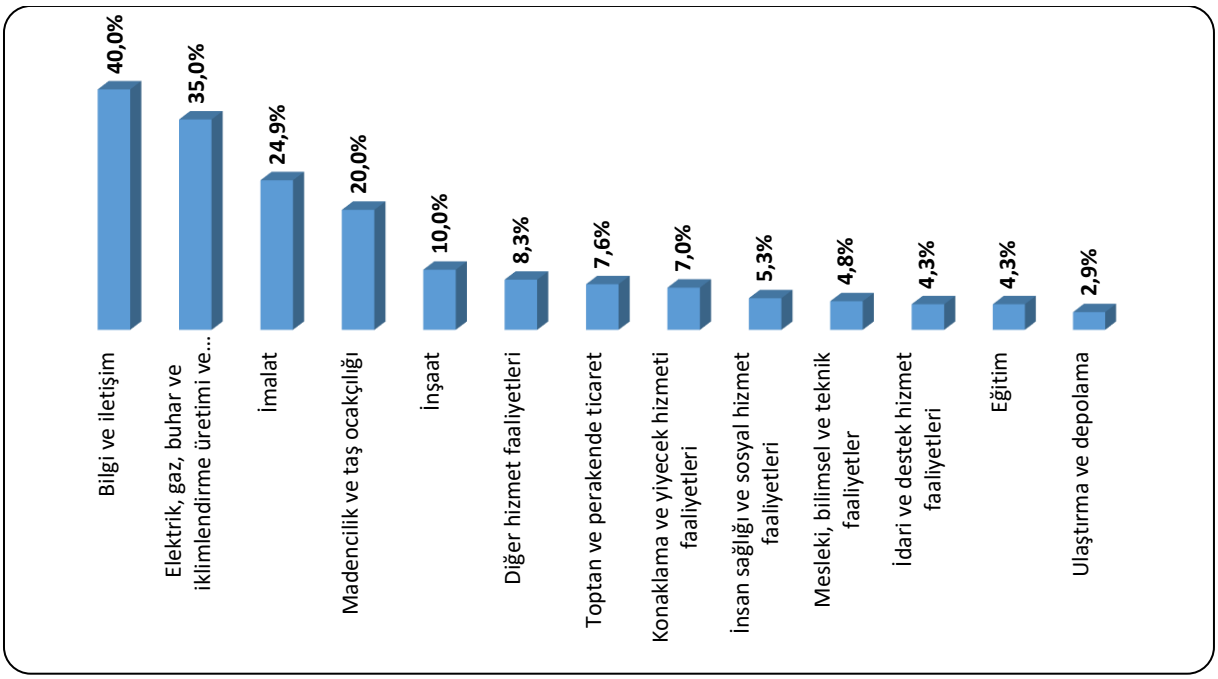

Kaynak: İPA

Aydın ilinde araştırma kapsamında yer alan sektörlerden 13 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 12 olarak gerçekleşmiştir. Bilgi ve iletişim sektöründeki işyerlerinin içinde Ar-Ge çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 40 seviyesindedir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe Ar-Ge çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 35 seviyesindedir. Bu sektörleri ise yüzde 24,9 ile imalat sektörü takip etmektedir.

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 16,7'si Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 44,8 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 29,7 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçerisinde Yatırım Planlayan İşletmelerin Oranı (%)

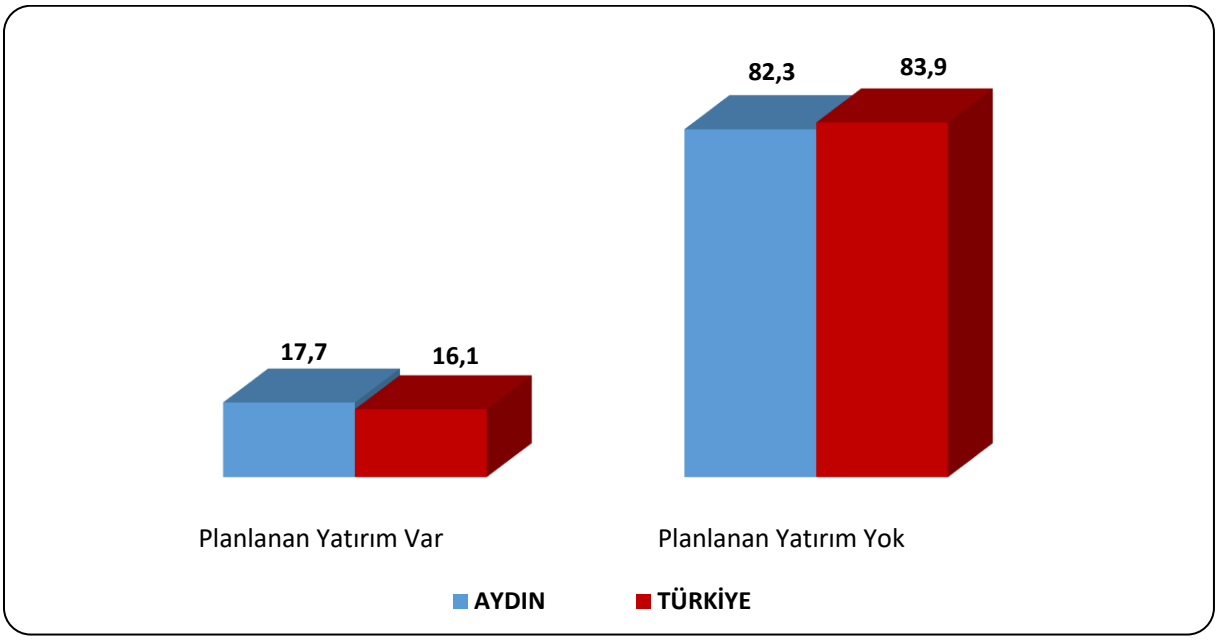

Kaynak: İPA

Türkiye genelinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 16,1'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Aydın ilinde yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Yatırım Planlayan İşletmelerin Planlanan Yatırım Türleri (%)

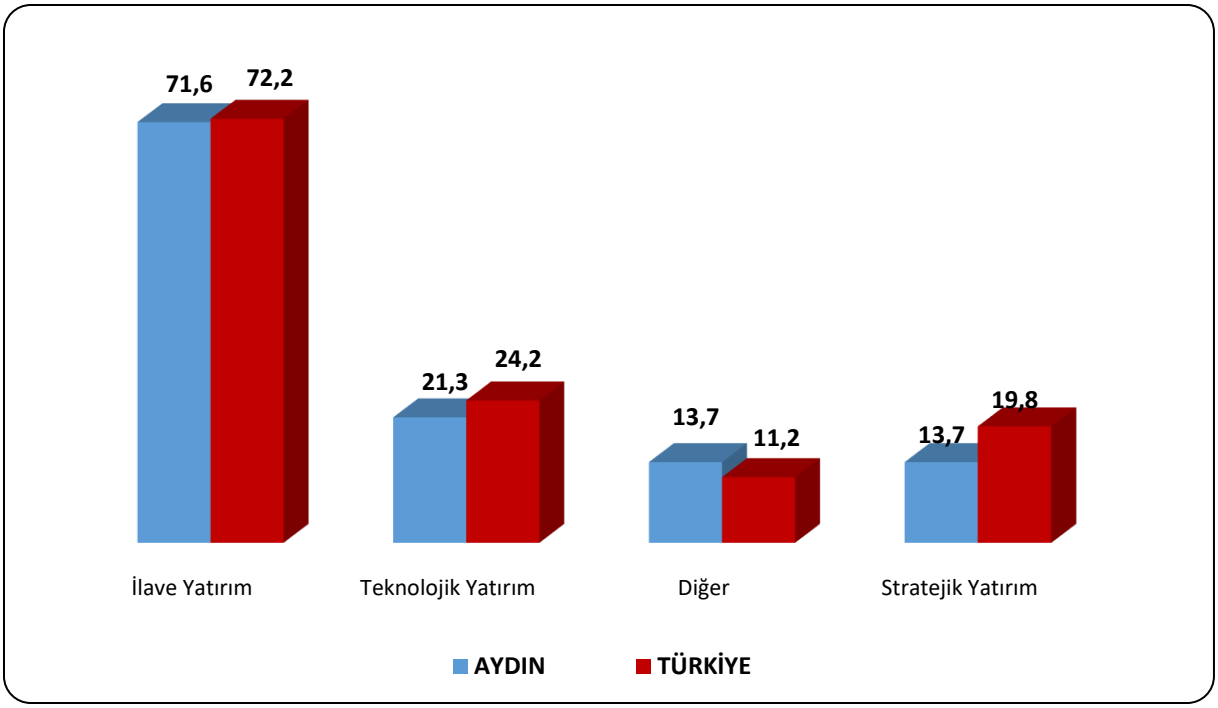

Kaynak: İPA

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Aydın ilinde 20+ çalışanı olan ve yatırım yapmayı planlayan işletmelerin içinde ilave yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 71,6; teknolojik yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 21,3 ve stratejik yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 13,7 seviyesindedir.

Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 72,2'si ilave yatırım, yüzde 24,2'si teknolojik yatırım, yüzde 19,8'i stratejik yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Oranı

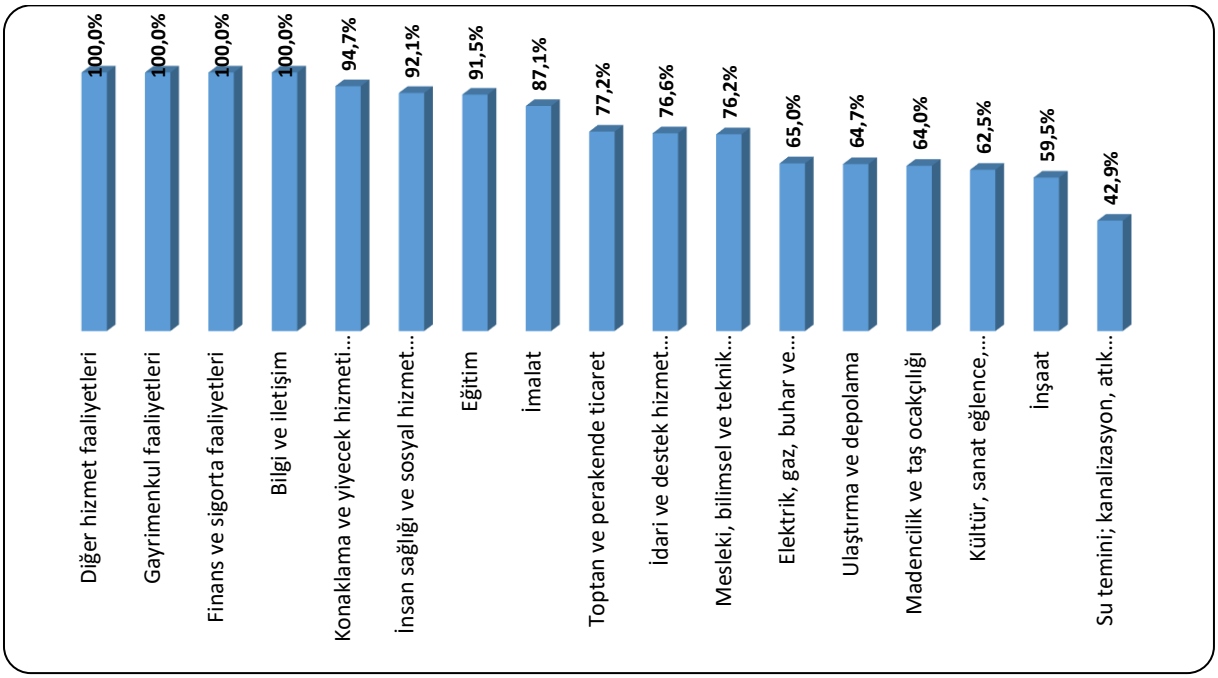

Kaynak: İPA

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 63,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Pandemi döneminde özellikle pasif işgücü programlarımızın oldukça etkin şekilde kullanılması, ülke genelinde birçok işyerine hizmet sunmamıza imkân sağlamıştır. Aydın ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı ise yüzde 78,2 seviyesindedir. İlimizdeki bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Araştırma kapsamında ilin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan imalat sektöründe İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işletme oranı il geneli olan yüzde 78,2 seviyesinin üzerinde ve yüzde 87,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Hizmet Türleri	İşletme Oranı
Eleman Temini	64,8%
Danışmanlık ve Yönlendirme	64,3%
Teşvikler	41,8%
Kısa Çalışma Ödeneği	30,2%
İşbaşı Eğitim Programları	28,0%
Nakdi Ücret Desteği	12,9%
Mesleki Eğitim Kursu	2,4%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA

Aydın ilinde İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerden; Eleman Temini kapsamında hizmetlerimizden faydalananların oranı yüzde 64,8; Danışmanlık ve Yönlendirme kapsamında hizmetlerimizden yararlananların oranı yüzde 64,3 ve Teşvikler kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işletmelerin oranı ise 41,8 seviyesindedir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

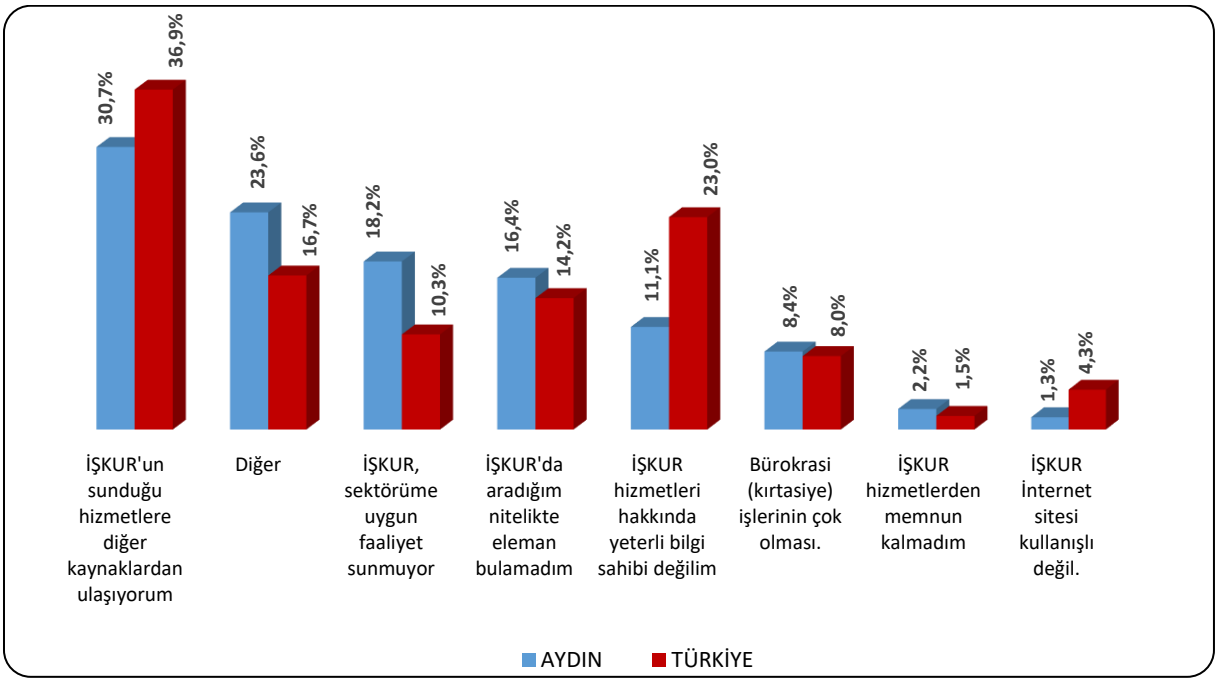

Kaynak: İPA

Aydın ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmayan işverenlere nedenlerini sorduğumuzda ilk üç sırada, yüzde 30,7 ile “İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum”, yüzde 23,6 ile “Diğer” ve yüzde 18,2 ile “İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor” gerekçe olarak gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerimizden faydalanmama nedeni olarak ilk sırada

yüzde 36,9 ile “İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum” seçeneği gerekçe olarak gösterilmiştir. Aydın ilinde “İŞKUR hizmetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim” nedeniyle kurum hizmetlerinden faydalanmıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye geneline göre daha düşük seviyede gerçekleşmiştir.

Aydın ilinde 20+ istihdamlı ve araştırma kapsamına giren sektörlerdeki işletmeler için 58.518 erkek çalışan ve 27.064 kadın çalışan olmak üzere toplam 85.582 çalışan tespit edilmiştir.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Sektörler	Erkek Çalışan	Kadın Çalışan	Toplam Çalışan
İmalat	16.659	9.351	26.010
Toptan ve perakende ticaret	7.066	5.815	12.881
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6.657	3.346	10.003
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.951	3.016	9.967
İnşaat	7.678	700	8.378
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3.122	401	3.523
Madencilik ve taş ocakçılığı	2.469	247	2.717
Eğitim	959	1.662	2.620
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	746	1.586	2.332
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2.039	162	2.201
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1.905	222	2.127
Ulaştırma ve depolama	1.453	242	1.695
Diğer hizmet faaliyetleri	271	160	431
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	254	69	322
Bilgi ve iletişim	121	64	185
Gayrimenkul faaliyetleri	118	10	128
Finans ve sigorta faaliyetleri	48	11	59
Genel Toplam	**58.518**	**27.064**	**85.582**

Kaynak: İPA

Sektörlere göre dağılımda ise; Aydın ilinde çalışanların en fazla olduğu sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir. Toplam çalışanların içinde bu üç sektörde çalışanların oranı yüzde 57,1 düzeyindedir.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların içinde imalat sektöründe çalışanların payı yüzde 34,5 seviyesindedir. Aydın ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe kadın çalışan oranı yüzde 68 düzeyindedir.

Türkiye genelinde Eğitim ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Bu yıl ilk kez işverenlere, mevcut çalışanlarında bilgi beceri eksikliği olup olmadığı soruldu. Bunun yanında mevcut çalışanları arasında engelli bir çalışanın olup olmadığı da işverenlerden elde edilen bilgiler arasındaydı.

Aydın ilinde 189 işveren halihazırda istihdam ettiği çalışanlarında bilgi beceri eksikliği olduğunu iletmiştir. Çalışanlarda en fazla eksiklik duyulan beceriler ise; Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile İş Tecrübesi becerileridir.

İlimizde araştırma kapsamında yer alan 1.042 işletmeden 396'sında engelli çalışan istihdam edilmektedir. Engelli bireylerin istihdamında aşılması gereken en büyük zorluk önyargılardır. Herkesin engelli ya da engelli adayı olduğu gerçeğini hiçbir zaman unutmamız gerekmektedir. Bunun dışında Türkiye'de engellilere yönelik istihdam politikaları başta Anayasa olmak üzere çeşitli yasal düzenlemelerle belirlenmiş durumdadır. Anayasanın getirmiş olduğu eşitlik ilkesinin yanı sıra düzenlemelerin öngördüğü pozitif ayrımcılık esasları engellilere yönelik istihdam politikalarının temelini oluşturmaktadır.

İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde 3 engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde 4 engelli işçiyi meslek, beden ve ruhsal durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.

İŞKUR'un engelli vatandaşlarımıza yönelik sunmuş olduğu önemli bir hizmet de, Engelli Kendi İşini Kurma Hibe Desteği Projeleridir. Bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerle kaybetmesi nedeniyle işgücü kaybının en az yüzde 40 olduğu "Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları" ile belgelenen kişiler, üretime katkıda bulunarak öncelikle kendi geçimlerini sağlamak sonra da ilave istihdam oluşturmak amacıyla hazırlayacakları projeleriyle e-Devlet üzerinden "Engelli Kendi İşini Kurma Hibe Desteği" kapsamında başvuruda bulunabilmektedirler. Kurumumuz internet sitesinin duyurular bölümünde Başvuru Rehberi ve usul esaslar yayınlanmaktadır.

2.2. AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin taleplerini ve ihtiyaçlarını ortaya koymaktadır. Açık işlere ilişkin bilgiler derlenerek ihtiyaç duyulan meslekler ve bu mesleklere ilişkin talep edilen

beceri ve eğitim düzeyi bilgisi elde edilmektedir. Bu bilgiler; açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek amacıyla alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve varsa bu açık işlere ait meslek bilgisinin yanında, bu mesleklerde cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, mevcut açık işler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, işverenlerin boş pozisyonlarını doldurabilmek için iş arayanları hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 11: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletme Oranı

Sektörler	Açık İş	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşveren Oranı
İmalat	691	2,6%	36,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	349	3,4%	34,2%
Toptan ve perakende ticaret	309	2,3%	24,6%
İnşaat	248	2,9%	11,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	92	0,9%	19,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	71	2,5%	32,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	34	1,0%	19,0%
Ulaştırma ve depolama	31	1,8%	14,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	18	0,8%	20,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	15	0,6%	15,8%
Eğitim	14	0,5%	17,0%
Bilgi ve iletişim	12	6,2%	80,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	7	1,6%	41,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3	0,9%	12,5%
Genel Toplam	**1.896**	**2,2%**	**24,4%**

Kaynak: İPA

Aydın ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 255 işletmede 1.896 açık iş tespit edilmiştir. Aydın ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. Aydın ilinde araştırma döneminde toplam 1.896 kişilik açık işin 691 kişilik kısmı, imalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin en fazla olduğu bir diğer sektör ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması ile elde edilmektedir. Aydın ilinde açık iş oranı yüzde 2,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde

araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,9 seviyesindedir. Aydın ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Aydın ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,2 ile Bilgi ve iletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Aydın ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin içinde açık işi bulunan işletmelerin oranı yüzde 24,4 seviyesindedir. Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı ise yüzde 24,6 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 15: Mevcut Açık İşler İçin Cinsiyet Tercihi

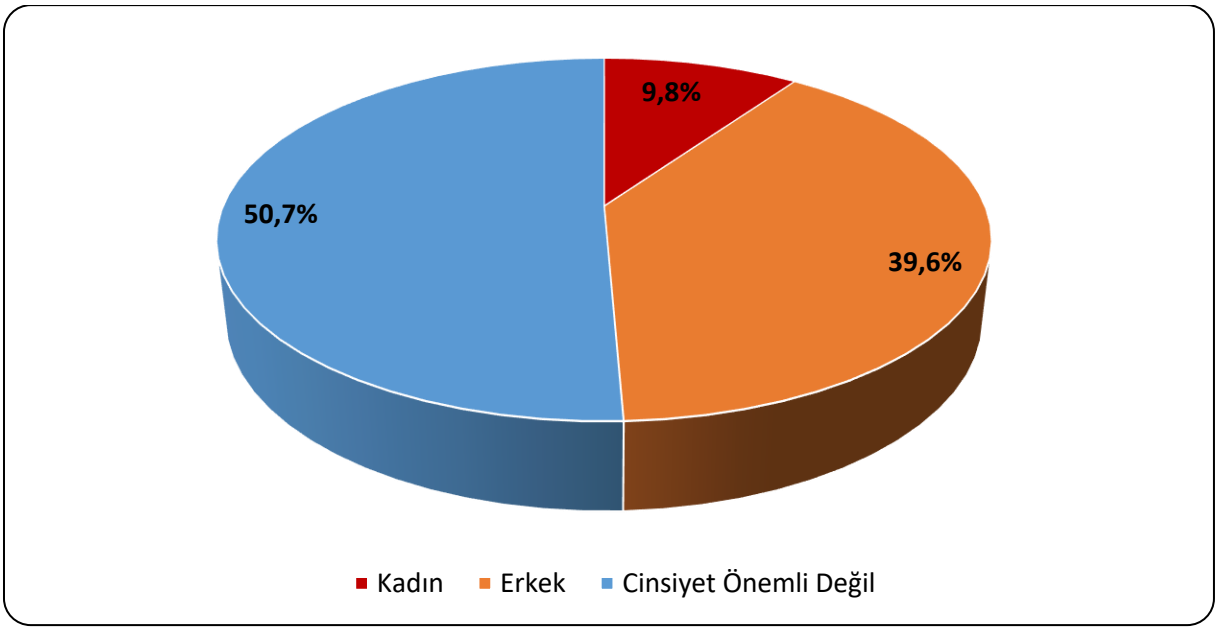

Kaynak: İPA

Şekil 15 üzerinde Aydın ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Aydın ilinde işverenlerin cinsiyetin önemli olmadığını belirttikleri açık işlerin oranı yüzde 50,7 iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 65,1 olarak gerçekleşmiştir. Mevcut açık işler için kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 6 iken; Aydın ilinde yüzde 9,8 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde açık işlerin yüzde 28,9'unda işverenler açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Aydın ilinde ise mevcut açık işlerin içinde erkek tercih edilen açık işlerin oranı yüzde 39,6 seviyesindedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların oranı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 16: Mevcut Açık İşler İçin Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

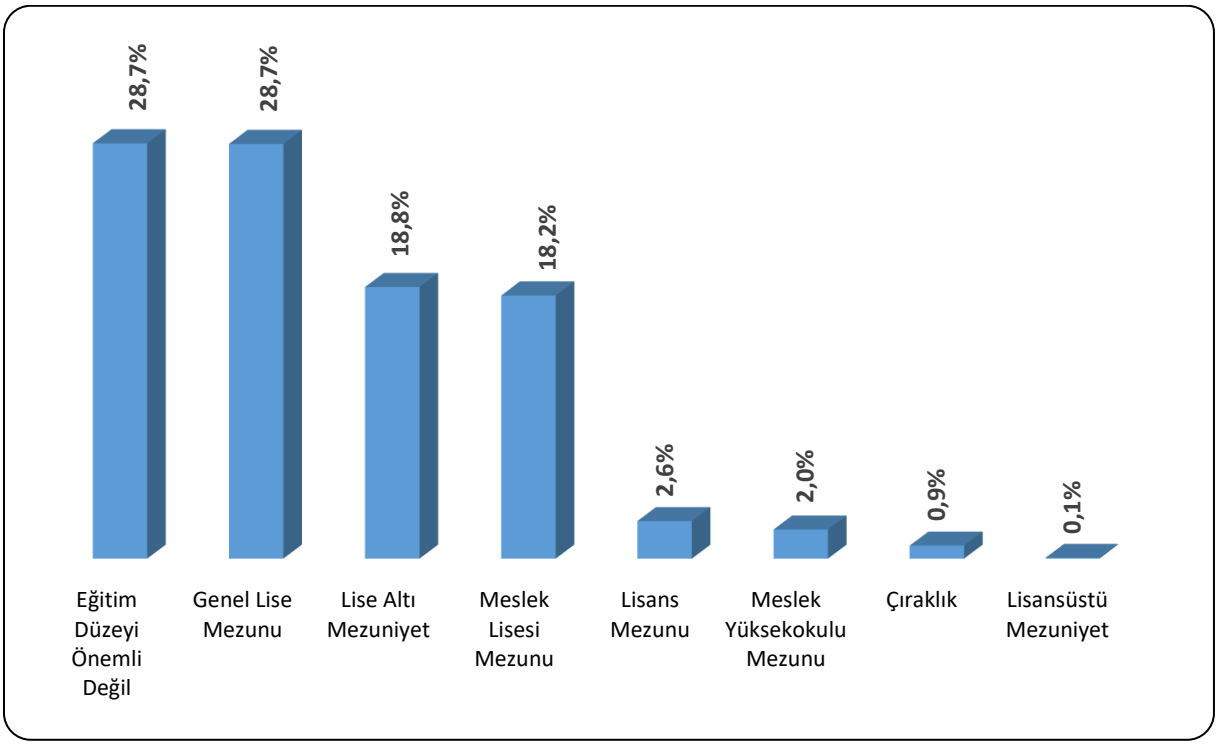

Kaynak: İPA

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Aydın ilindeki açık işler incelendiğinde, asgari düzeyde "Eğitim Düzeyi Önemli Değil" olarak talep edilen açık işlerin oranı yüzde 28,7 düzeyindedir. "Genel Lise Mezunu" şeklinde talep edilen açık işlerin payı da yine yüzde 28,7 seviyesindedir. Aydın ili için sektörlere göre ihracat oranları ve açık iş sayılarına bakıldığında ilk sırayı imalat sektörü almaktadır. Bu sektörde yükselen ihracat oranının doğal sonucunda piyasada ara eleman mesleklerinde açık iş ihtiyacı oluşmuş, bu nedenle "Eğitim Düzeyi Önemli Değil" seçeneği yüksek çıkmıştır.

Şekil 17: Mevcut Açık İşlerin Arama Kanalı

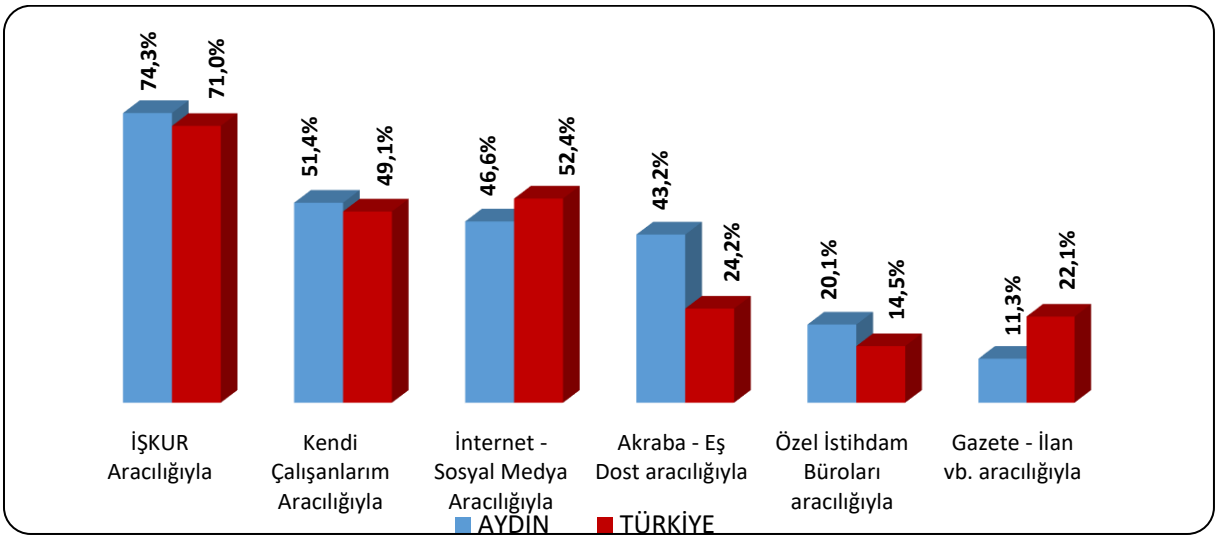

Kaynak: İPA

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu, özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek ve iş arayanla doğru işi en etkin biçimde eşleştirmek kurumumuz görevlerinden biridir.

Şekil 17 üzerinde Aydın ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Aydın ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin içinde İŞKUR aracılığıyla arananların oranı yüzde 74,3 seviyesindedir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 71 olarak gerçekleşmiştir. Aydın ilinde ikinci sırada yüzde 51,4 ile "Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla" açık işler aranmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 46,6 ile "İnternet - Sosyal Medya Aracılığıyla" mevcut açık işler aranmaktadır.

Tablo 12: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceriler	Öncelik Sırası
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1
İş Tecrübesi	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3
Takım Çalışması	4
İletişim ve İfade Yeteneği	5
Analitik Düşünebilme	6
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	7
Yabancı Dil	8
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	9
Bilgisayar Kullanımı	10

Kaynak: İPA

Aydın ilinde açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Bu beceriyi sırasıyla İş Tecrübesi ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerileri takip etmektedir.

Tablo 13: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları

Meslekler	Açık İş
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	795
Hizmet ve Satış Elemanları	460
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	262
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	170
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	107
Profesyonel Meslek Mensupları	56
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	46
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1

Kaynak: İPA

Aydın ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 41,9 seviyesindedir. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Tablo 14: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Arama Kanalları

Meslekler	Akraba Eş Dost	Gazete İlan vb.	İnternet Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	64,7%	8,8%	25,9%	69,0%	42,3%	32,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	29,4%	6,2%	84,6%	76,3%	64,2%	10,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	30,1%	19,3%	42,1%	84,9%	46,3%	10,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	28,5%	17,3%	39,9%	78,5%	63,6%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	22,6%	12,3%	54,7%	63,2%	50,0%	39,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	14,5%	25,5%	52,7%	87,3%	63,6%	7,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	21,7%	19,6%	47,8%	82,6%	50,0%	6,5%

Kaynak:İPA

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; Aydın ilinde arama kanalları içerisinde İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelik

Gerektirmeyen Meslekler, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin büyük bölümü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Tablo 15: Açık İşi En Fazla Olan İlk 10 Meslek İçin Talep Edilen Beceri Sırası

Meslekler	Analitik Düşünebilme	Bilgisayar Kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Tecrübesi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/ Teknik Bilgi ve Tecrübe
Garson (Servis Elemanı)	9		8	6	4	2	7	3	5	1
Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	2		4		5		3			1
Satış Danışmanı / Uzmanı		6		1	2	7	3	4		5
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	5				3	2		6	1	4
Market Elemanı	1	5		5	2	6	4	3		5
Soğutucu İmal İşçisi			3					2		1
Diğer Cam Ve Seramik Fırın İşçileri						2				1
Seramik İmal İşçisi	1		3					2		
Kuruyemiş Paketleme İşçisi			2		4	3		5		1
Kamyon Şoförü			2		5	1		3		4

Kaynak: İPA

Tablo 15 üzerinde Aydın ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson (Servis Elemanı), Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Soğutucu İmal İşçisi, Diğer Cam ve Seramik Fırın İşçileri, Kuruyemiş Paketleme İşçisi mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada aranmaktadır.

Tablo 16: Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İşi Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Balık Temizleme İşçisi	Kamyon Şoförü	Diğer Cam Ve Seramik Fırın İşçileri	Kamyon Şoförü
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	Seramik İmal İşçisi	Turizm Ve Otelcilik Elemanı	Diğer Cam Ve Seramik Fırın İşçileri
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma	Market Elemanı	Turizm Ve Otelcilik Elemanı
Paketleme İşçisi (Gıda)	Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Kuruyemiş Paketleme İşçisi
Hemşire	Araç Muayene İstasyonu Teknisyeni	Soğutucu İmal İşçisi	Market Elemanı
Bantçı - Maden	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Temizlik Görevlisi	Forklift Operatörü	Makineci (Dikiş)	Soğutucu İmal İşçisi
Hasta Karşılama Ve Yönlendirme Görevlisi	Kağıt İmal İşçisi	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	Seramik İmal İşçisi
Ön Muhasebeci	Madenci (Genel)	Mermer İşçisi	Garson (Servis Elemanı)

Kaynak: İPA

Aydın ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Kamyon Şoförü, Diğer Cam ve Seramik Fırın İşçileri ve Turizm ve Otelcilik Elemanı meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan meslek ise Balık Temizleme İşçisi mesleğidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu meslek Kamyon Şoförü; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise en çok aranan meslek Diğer Cam ve Seramik Fırın İşçileri mesleğidir.

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında işverenlere son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bu mesleklerde eleman temininde güçlük çekilmesinin nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Aydın ili işgücü piyasasının talep kısmında yaşanan darboğazları daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin temin etmekte güçlük çektiği meslekler, eleman sayıları ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin etmekte zorlandığı gibi veriler ile önemli bilgi elde edilmektedir. Bu bölümde ele alınacak bilgiler, İlin istihdam politikasına da yön verecektir. Bu kapsamda temininde güçlük çekilen meslekler, sektör ve meslek grupları bazında detaylıca incelenecektir.

Araştırma kapsamında Türkiye genelinde 19.286 işletmenin (20+ istihdamlı) çeşitli mesleklerde eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. Aydın ilinde ise 20+ istihdamlı 209 işletme son bir yıl içerisinde temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,4'ü son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken, Aydın ilinde ise bu oran yüzde 20 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 17: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	567
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	399
Toptan ve perakende ticaret	388
İnşaat	289
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	75
Madencilik ve taş ocakçılığı	62
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	57
Ulaştırma ve depolama	46
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	27
Eğitim	13
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7
Bilgi ve iletişim	3
Genel Toplam	**1.932**

Kaynak: İPA

Aydın ilinde 1.932 kişilik işgücü için eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle imalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Aydın ilinde temininde güçlük çekilen elemanların içinde imalat

sektörünün payı yüzde 29,3 seviyesindedir. Bunun dışında, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörleri de ilk sıralarda yer alan ve eleman temininde güçlük çekilen diğer sektörlerdir.

Şekil 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Dağılımı

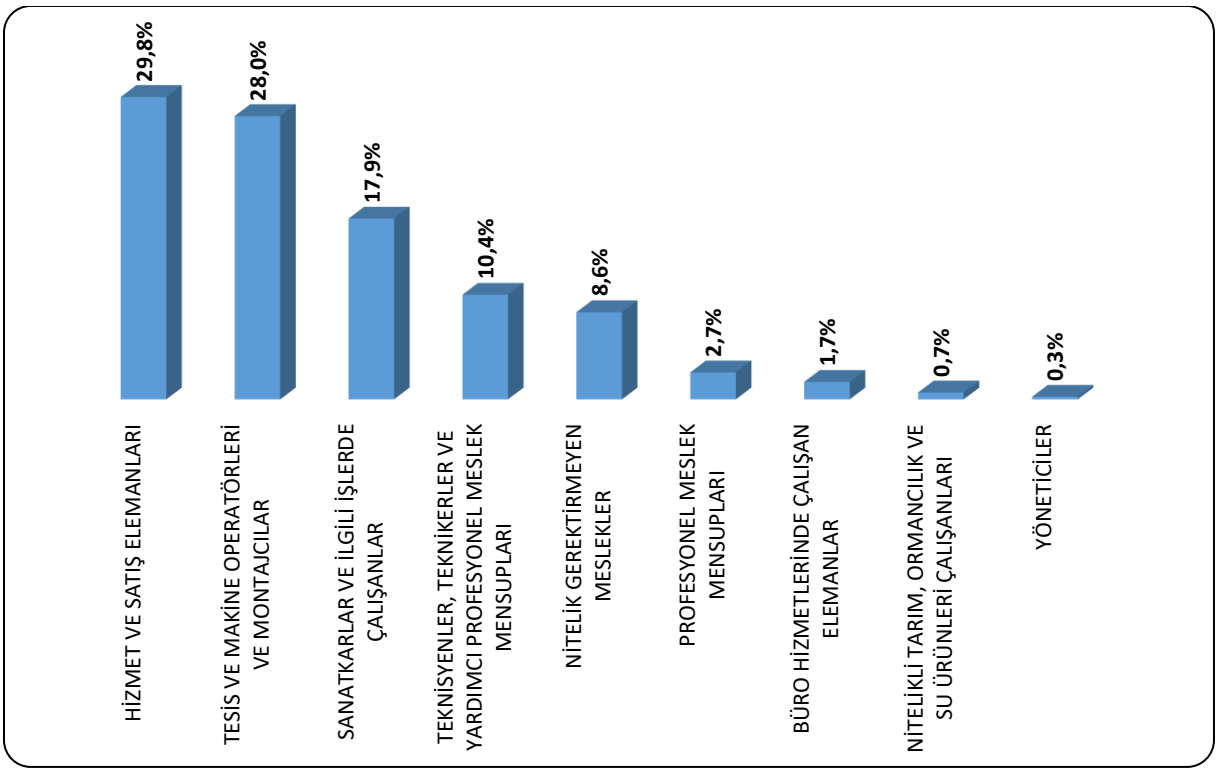

Kaynak: İPA

Aydın ilinde meslek gruplarına göre eleman temininde güçlük çekilen meslekler incelendiğinde 577 kişi ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunun ön plana çıktığı görülmektedir. Bu meslek grubunun toplam TGÇM içindeki payı yüzde 29,8 seviyesindedir.

Türkiye genelinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 31,3 seviyesindedir.

Tablo 18: Eleman Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek

Meslekler	TGÇM Eleman Sayısı
Turizm ve Otelcilik Elemanı	253
Kamyon Şoförü	214
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	153
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	98
Beden İşçisi (Genel)	86
Seramik İmal İşçisi	58
Araç Muayene İstasyonu Teknisyeni	51
Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	51
Market Elemanı	42
Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	35

Kaynak: iPA

Aydın ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 253 kişi ile Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 214 kişi ile Kamyon Şoförü ve 153 kişi ile Perakende Satış Elemanı (Gıda) meslekleri gelmektedir.

Bir önceki yılda eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek arasında yer almayan Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleğinin, bu yıl ilk sırada yer almasında pandemi-salgın etkisinin kırılması, yurtdışı yabancı ziyaretçilerden gelen talebin artması ve bunun sonucunda otellerde yeni eleman ihtiyacının doğması en önemli etkenler arasında sıralanabilir.

Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

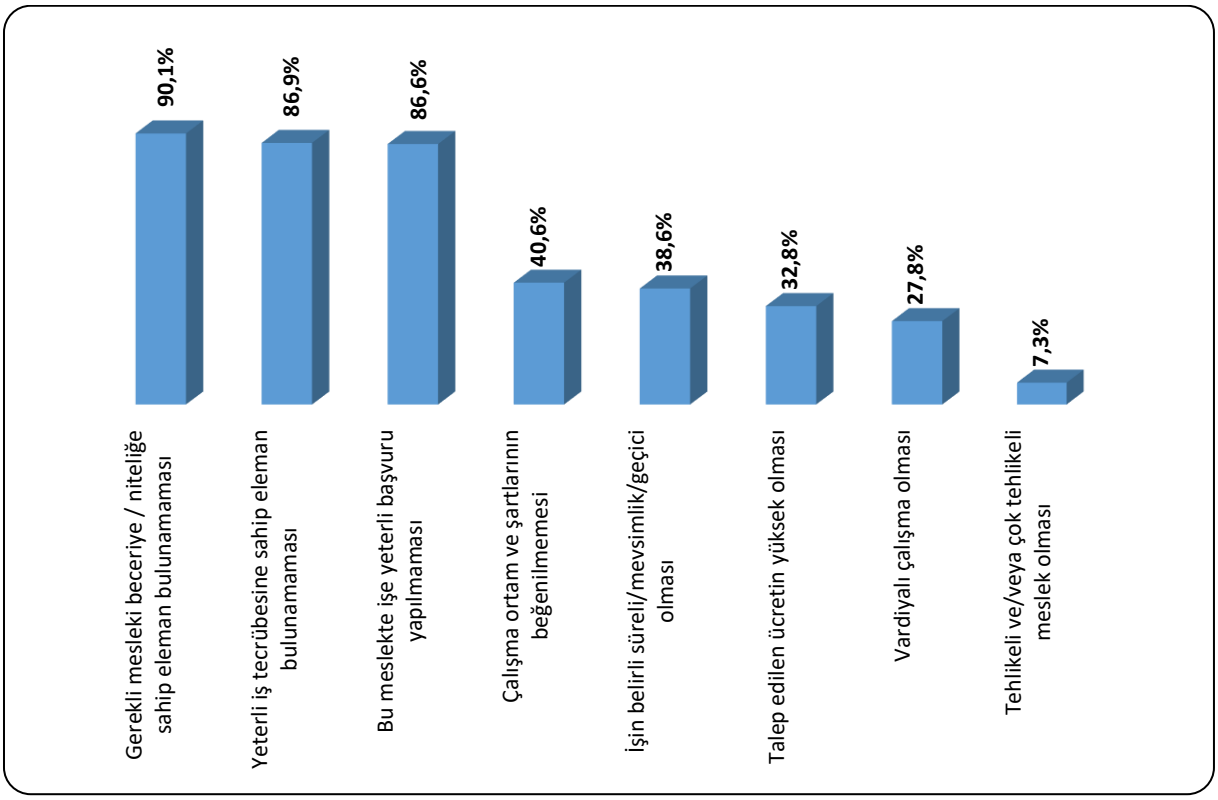

Kaynak: İPA

Aydın ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında ilk sırada bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması yer almaktadır.

Eleman temininde güçlük çekilme nedenlerini ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için talep edilen beceri ve tecrübeye sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM BEKLENTİLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. Her ay düzenli olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından gerçekleştirilen İktisadi Yönelim Anketleriyle imalat sanayiinde yer alan firmalardan gelecek 3 aylık döneme ilişkin istihdam beklentileri derlenmektedir. TCMB'nin bu kapsamda her ay yayınladığı istatistikler ise yalnızca imalat sektörü ve ülke geneline ilişkin bilgi vermektedir. İşgücü Piyasası Araştırmaları

ise işverenlere bir yıl sonrası için öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimlerini belirlenmektedir. Ayrıca istihdam özelinde, teknolojik değişim ve dönüşümün işverenlerin bulundukları sektöre gelecek 10 yılda nasıl etki edeceği de İPA ile işverenlere sorulmaktadır. İPA verilerinden elde edilen bilgilerle 17 sektör için Türkiye geneli ve il düzeyinde raporlar düzenli olarak her yıl yayınlanmaktadır.

2.4.1. Net İstihdam Değişimi

Bu bölümde Aydın ilinde 2022 Yılı araştırma dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 18'i çeşitli mesleklerde net istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Aydın ilinde net istihdamın artacağını düşünen işletmelerin oranı 15,4 seviyesindedir. Öte yandan bazı meslekler için net istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 1,7 ve Aydın ilinde ise yüzde 1,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Beklenen İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Toptan ve perakende ticaret	890	6,9%
İmalat	1.319	5,1%
Ulaştırma ve depolama	73	4,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	91	3,3%
İnşaat	263	3,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	282	2,8%
Bilgi ve iletişim	5	2,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	51	2,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	221	2,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	47	1,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	23	1,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	3	0,7%
Eğitim	14	0,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	0,2%
Genel Toplam	**3.287**	**3,8%**

Kaynak: İPA

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde bir yıl sonrası için (27 Mayıs 2023) istihdamın yüzde 2,7 artacağı beklenmekte olup Aydın ilinde ise bu oran yüzde 3,8 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam artışı 1.319 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı yüzde 6,9 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe beklenmektedir.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Beklenen İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Hizmet ve Satış Elemanları	1.042	1,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	820	1,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	575	0,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	547	0,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	112	0,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	86	0,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	80	0,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	20	0,0%
Yöneticiler	4	0,0%
Genel Toplam	**3.287**	**3,8%**

Kaynak: İPA

Aydın ilinde önümüzdeki bir yıl içerisinde en fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu 1.042 kişilik artış ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubudur. 27 Mayıs 2023 tarihine kadar en düşük istihdam artışı beklenen meslek grubu ise Yöneticiler meslek grubudur.

Tablo 21: En Fazla Net İstihdam Artış ve Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)
Beden İşçisi (Genel)	Peyzaj Mimarı
Turizm Ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	Maden Paketleme İşçisi (Kalsit)
Özel Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Sıvacı
Balık Temizleme İşçisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Paketleme İşçisi (Gıda)	Yazılım Destek Uzmanı
İnşaat İşçisi	Amele - Demiryolu İnşaatı Ve Bakımı
Beden İşçisi (İnşaat)	Mobilya Montajcısı
Market Elemanı	Sosyal Çalışma Uzmanı

Kaynak:İPA

Aydın ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Perakende Satış Elemanı (Gıda), Beden İşçisi (Genel) ve Turizm Ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı meslekleridir. Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer) mesleği ise en fazla net istihdam azalışı beklenen meslek olarak belirtilmiştir.

2.4.3. Teknolojik Dönüşümün İstihdama Etkisi

İPA kapsamında yer alan işverenlere, "gelecek 10 yıl içerisinde işgücü piyasasında yaşanan teknolojik gelişme ya da dönüşümün sektörünüzdeki istihdama yansımaları nasıl olacaktır?" sorusu yöneltilmiştir.

Tablo 22: İşverenlerin Teknolojik Dönüşüm Sonucu İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	24,0%	0,0%	19,6%	56,4%
Toptan ve perakende ticaret	16,5%	1,3%	18,8%	63,4%
İnşaat	8,5%	1,5%	14,0%	76,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	23,4%	6,4%	12,8%	57,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8,8%	0,0%	17,5%	73,7%
Eğitim	17,0%	2,1%	27,7%	53,2%
Ulaştırma ve depolama	14,7%	0,0%	17,6%	67,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	12,0%	4,0%	24,0%	60,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7,9%	0,0%	26,3%	65,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	14,3%	0,0%	33,3%	52,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	14,3%	0,0%	57,1%	28,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5,0%	0,0%	20,0%	75,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	8,3%	0,0%	41,7%	49,9%
Bilgi ve iletişim	20,0%	0,0%	20,0%	60,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	25,0%	75,0%
Genel Toplam	**15,0%**	**1,1%**	**19,4%**	**64,5%**

Kaynak: İPA

Sektörlere göre işgücü piyasalarında yaşanan teknolojik dönüşümün istihdama sektörel yansıması incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranının en yüksek olduğu sektör imalat sektörüdür. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en fazla olan sektör ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörüdür.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2022 yılı Nisan-Mayıs aylarında saha çalışması gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında, ilimizde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ile istihdamın korunması ve artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sunması amacıyla Aydın İli İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır. Ayrıca araştırma kapsamında yer alan işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda mevcut çalışanlar için beceri eksiklikleri, işverenin son bir yıl içinde eleman temin etmekte güçlük çektiği meslekler ve nedenleri tespit edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda hazırlanan raporun işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İşgücü piyasasının aktörleri, emeğini arz eden çalışma istek ve arzusundaki kişiler ile emeği talep eden işverenlerdir. TÜİK tarafından her ay yayınlanan ve Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarına ilişkin sonuçları içeren istatistikler, işgücü piyasasının arz yönüne ilişkin temel bilgi kaynağı kabul edilmektedir. TÜİK 2013 yılından günümüze il düzeyinde işgücü verisi yayınlamamaktadır. 2014 itibariyle TÜİK'in yayınladığı işgücü istatistikleri içinde yalnızca yıllık bazda bölgesel veriler yer almaktadır. 2021 yılı TÜİK verilerine göre TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) bölgesinde işsizlik oranı ise yüzde 10,2 düzeyindedir. 2023 yılından itibaren yıllık istatistiklerin il düzeyinde açıklanabilmesi için TÜİK tarafından çalışmalar sürdürülmektedir.

Aydın ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan kişilerin önemli bir bölümü vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip kişilerdir. İlimizde mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı ile birlikte bazı sektörlerde kalifiye eleman temininde de sıkıntı yaşanmaktadır. Bir çok işveren, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanabilmesi için İŞKUR'un aktif işgücü programlarının önemini ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan eleman temininde güçlük çekilen mesleklere göre yapılacak çalışmalarla kurs ve programların planlanması istihdamın arttırılmasına yardımcı olacaktır.

Aydın ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre araştırma kapsamında yer alan işletmelerdeki toplam çalışanların içinde erkeklerin payı yüzde 68,4 iken kadınların payı ise yüzde 31,6 olarak tespit edilmiştir. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Kadın istihdamındaki yoğunluk sektörler arasında farklılık

göstermektedir. Aydın ilinde kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Ülkemizde kadın çalışan oranının diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olduğu sektörler Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Bu sektörlerde belirli bir eğitim düzeyinin üzerinde eğitime sahip kadınların istihdam edilme şansı daha yüksektir.

Ülkemizde kadınların işgücüne katılım oranı OECD ve AB ülkeleri ile kıyaslandığında düşük seviyededir. Kadınların işgücüne katılımının artması, kadınlara yalnızca ekonomik bağımsızlık kazandırmamakta, aynı zamanda sosyal hayatta daha etkin olmalarını sağlamaktadır. Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadın istihdamı teşvik edilmelidir. İş ve aile yaşamı dengesinin sağlanmasına yönelik gerekli düzenlemeler öncelikli olarak hayata geçirilmelidir. Kadınların eğitim seviyesinin artırılması, düşük eğitim seviyesine sahip kadınların mesleki eğitim kurslarından yararlandırılması, kadın istihdamına yönelik teşviklerin geliştirilmesi gerekmektedir. Kadın girişimcilere ait işyerlerinde kadın istihdamının diğer işletmelere kıyasla daha fazla olduğu gözlenmektedir. Bu nedenle kadın girişimciliğini teşvik etmek önem arz etmektedir.

Aydın ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın iş arayanların kayda değer kısmı nitelik gerektirmeyen mesleklerde iş aramaktadır. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde gelişim göstermelerine bağlıdır.

2022 yılı Ocak-Eylül döneminde Aydın ilinde aktif işgücü piyasası programları kapsamında 738 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurs ve programlardan toplam 2.657 kişi faydalanmıştır. İŞKUR tarafından açılan kurs ve programların yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların istihdam edilebilirliklerinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un emek piyasalarındaki etkin rolü oldukça önemlidir. Aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak yeni bir meslek kazanmaları veya varolan mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanmaktadır.

Aydın ilinde 20 ve üzeri istihdama sahip işletmeler içerisinde istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Aydın ili İşgücü Piyasası Araştırmasının uygulandığı Nisan-Mayıs döneminde 255 işletmede 1.896 açık iş tespit edilmiştir. Aydın ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının

olduğu görülmektedir. 1.896 kişilik açık işin 691 kişilik kısmı, imalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin nispeten yüksek olduğu diğer bir sektör ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür.

Aydın ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin içinde açık iş bulanan işletme oranı yüzde 24,4 seviyesindedir. Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı ise yüzde 24,6 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işletmelerin içinde; aradıkları elemanlar için talep edilen asgari eğitim düzeyine "Eğitim Düzeyi Önemli Değil" cevabı veren işletmelerin oranı Aydın ilinde yüzde 28,7 seviyesindedir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri incelendiğinde, İşverenlerin istedikleri elemanları bulmakta yaşadıkları zorlukların en fazla "Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması" nedeninden kaynaklandığı görülmektedir. Ülke genelinde son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının veya Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında yer alan işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 18'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Aydın ilinde istihdamın artacağını düşünen işverenlerin oranı yüzde 15,4 seviyesindedir. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 1,7 iken Aydın ilinde yüzde 1,2 olarak gerçekleşmiştir.

Pandemi, Ukrayna-Rusya savaşı, Enerji ve gıda fiyatlarında yaşanan artışlar, ekonomilerde yaşanan arz talep dengesizliği ve enflasyonist baskılarla birlikte olağanüstü bir süreçten geçtiğimiz bu dönemde sosyo-ekonomik kırılganlığın dünya genelinde arttığı gözlenmektedir. Pandemi döneminde yaşanan gelişmeler, dijitalleşme ve son yıllarda hızla gelişen teknoloji, üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler oldukça hızlı değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi, etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin ön plana çıkmaktadır.

Günümüzde istihdamın önemli bir aracı olarak görülen esnek çalışmanın yaygınlaşması, güvenceli esneklik kavramının daha fazla gündemde yer almasını sağlamaktadır. Aktif ve pasif işgücü piyasası politikalarıyla, güvence-esneklik dengesi de gözetilmelidir. Yaşam maliyetlerinin sürekli olarak yükseldiği bir dünyada, istihdamın ve gelirin sürdürülebilirliği için esnek çalışma modellerinin de güvenceli hale getirilmesine yönelik dönüşüm zaruridir.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

KAYNAKÇA

Sosyal Güvenlik Kurumu. (2022, 10 28). *Aylık Sigortalı İstatistikleri (Temmuz 2022).* SGK Web Sitesi: https://www.sgk.gov.tr/Istatistik/Aylik/42919466-593f-4600-937d-1f95c9e252e6/ adresinden alındı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası. (2022, 10 28). *İktisadi Yönelim Anketi ve Reel Kesim Güven Endeksi (Ekim 2022).* TCMB: https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/cb9c6ed8-d70b-4199-a7d8-0fd8067f4579/IYA-Rapor.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-cb9c6ed8-d70b-4199-a7d8-0fd8067f4579-ogdYfbO adresinden alındı

Türkiye İstatistik Kurumu. (2022, 10 28). *2021 Yılı İşgücü İstatistikleri.* TÜİK: https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=isgucu-istatistikleri-2021-45645&dil=1 adresinden alındı

Türkiye İş Kurumu. (2012-2022). İl Düzeyinde İstatistikler. *İdari Kayıtlar*. Türkiye: İŞKUR.

Türkiye İş Kurumu. (2022, Nisan-Mayıs). 2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması Verileri. Türkiye: İŞKUR.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO). (2022, 10 27). *Dünyada İstihdam ve Sosyal Görünüm Eğilimler 2022.* ILO: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_834656.pdf adresinden alındı

EK: 2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞLETME BİLGİ FORMU

İŞKUR

2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2022 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörel bazda ihtiyaçların belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1. Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. İlgili Kanun uyarınca şahsınıza ait bu bilgiler idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistiki maksadı dışında kullanılamaz.

2-Türkiye İş Kurumu Kanunu gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içerisinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 8.030TL (sekizbinotuzlira) İdari Para Cezası verilir.

3-İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. Bu maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136'ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe yetkilileri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

1

İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
a) İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
b) İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
c) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
d) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
e) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapılıyor mu?		
f) Engelli istihdam ediyor musunuz?		

1) Gelecek bir yıl içinde ilinizde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 2'ye geçiniz. Hayır ise, soru 3'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

2) Yatırımla İlgili Bilgiler

Yatırımın Türünü Belirtiniz.

İlave Yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs. alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( ) .....

3) İşyerinizde toplam kaç çalışanınız bulunmaktadır?

Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

4) Çalışanlarınızda eksikliğini duyduğunuz bilgi ve beceriler var mıdır?
Evet ( ) (5.soruya geçiniz.) Hayır ( ) (6. soruya geçiniz.)

5) Çalışanlarınızda eksikliğini duyduğunuz bilgi ve becerileri belirtiniz.

Çalışanın Mesleği	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler * a) Bilgisayar kullanımı b) Analitik Düşünebilme c) İletişim ve ifade yeteneği d) İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü e) Sorun çözme ve inisiyatif alabilme f) Takım çalışması g) Yabancı Dil h) Yeterli mesleki / teknik bilgi i) İş tecrübesi j) Fiziki ve bedensel yeterlilik		
	1.	2.	3.

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır)

BÖLÜM I-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 6.1. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihinizi belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşinizde Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler * a) Bilgisayar kullanımı b)Analitik Düşünebilme c)İletişim ve ifade yeteneği d)İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü e)Sorun çözme ve inisiyatif alabilme f) Takım çalışması g)Yabancı Dil h)Yeterli mesleki / teknik bilgi i) İş tecrübesi j) Fiziki ve bedensel yeterlilik			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** a) Akraba - Eş Dost b) Gazete - İlan, vb. c) İnternet - Sosyal Medya d) İŞKUR e) Kendi çalışanlarım aracılığıyla f) Özel İstihdam Büroları		
					1.	2.	3.	1.	2.	3.

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır.)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1, **EN FAZLA** 3 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM II – 1 YIL SONRA (27 MAYIS 2023 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) **1 yıl sonra (27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?**	**Evet** ☐ →	**7.1'e geçiniz.**
	Hayır ☐ →	**8. soruya geçiniz.**
	Fikrim Yok ☐ →	**8. soruya geçiniz.**

7.1) 1 yıl sonra (27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz	Net sayısal artış	Sizce bu meslekte artışın gerekçesi nedir? (İsteğe bağlı)

8) **1 yıl sonra (27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?**	**Evet** →	**8.1'e geçiniz.**
	Hayır →	**9. soruya geçiniz.**
	Fikrim Yok →	**9. soruya geçiniz.**

8.1) 1 yıl sonra (27 Mayıs 2023 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	Sizce bu meslekte azalışın gerekçesi nedir? (İsteğe bağlı)

BÖLÜM III - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 9.1. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 10.Soruya geçiniz.

9.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri, bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısı ile nedenlerini belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 3. Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 4. İşin belirli süreli/mevsimlik/geçici olması 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması 7. Vardiyalı çalışma olması 8. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması							
		1	2	3	4	5	6	7	8

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM IV – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) Gelecek 10 yıl içerisinde işgücü piyasasında yaşanan teknolojik değişim ya da dönüşümlerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

11) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

.....
.....

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini ( )
İşbaşı Eğitim Programları ( )
Nakdi Ücret Desteği ( )
Mesleki Eğitim Kursu ( )
Kısa Çalışma Ödeneği ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme ( )
Teşvikler ( )

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

İŞKUR hizmetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İŞKUR İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
İŞKUR'da aradığım nitelikte eleman bulamadım. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
İŞKUR hizmetlerinden memnun kalmadım. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
Diğer (Belirtiniz).....

15) İşyerinizde uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam ediyor musunuz?

Evet ( ) 16. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 17. Soruya geçiniz.

16) Uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam etme sebebiniz nedir?

a) Yabancı dil bilgisine sahip olması
b) İşletmenin hedef kitlesiyle aynı uyruktan olması
c) Teşvikler
d) Yeterli mesleki bilgiye sahip olması
e) İşgücü maliyetinin daha düşük olması
f) Yeterli başvuru olmaması
g) Diğer….(kısaca açıklayınız) **(Son soru)**

17) Uluslararası/geçici koruma altındaki yabancı işçi istihdam **etmeme** sebebiniz nedir?

a) Yabancı işçi çalıştırma prosedürleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmama
b) Çalışma izni harcının yüksek olması
c) Kültürel uyumsuzluk
d) Yeterli Türkçe bilgisine sahip olmama
e) Yeterli mesleki bilgiye sahip olmama
f) Yeterli başvuru olmaması
g) Diğer……(kısaca açıklayınız) **(Son soru)**

2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.